

KELEIVIS
Prenumerata. Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusiui metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 5

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1973 METŲ SAUSIO - JANUARY 30

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

Pasirašyta Vietnamo taikos sutartis

JAV tai laiko "garbinga taika", komunistai — "Vietnamo liaudies laimėjimu prieš imperialistus". Neutralūs stebėtojai netiki, kad taika bus pastovi ir ilgalaikė. Po sutarties pasirašymo dar įvyko žintai susirėmimų. Taikos pažeidimams registruoti komisija jau nesutaria.

Daugiau kaip dešimtmetį trukęs, maršas kraujo išliejęs, daugiausia politinės painiavos ir JAV ir Pietų Vietnamo karo pasirašymo taikos sutartis, prie kurios prisijungia Pietų Vietnamo ir vadinamojo Išlaisvinimo Fronto vyriausybės.

Taigi čia bent trumpai apžvelkime, kas yra sutarta.

Nors taikos sutartis tiesioginiai liečia tik Vietnamą, bet prez. Nixono patarėjas dr. H. Kissingeris pareiškė, kad artimiausiu laiku galima laukti karo veiksmų sustabdymo Kambodijoje ir Laose.

JAV-bės po sutarties pasirašymo tuoj pat privalo atminuoti Šiaurės Vietnamo uostus ir pakrantes.

Per 60 dienų nuo sutarties pasirašymo turi būti išvestos iš P. Vietnamo visos amerikiečių kartinės pajėgos ir jų pagalbinis personalas. Tegulės pasilikti tik kaimiškose ekonominiai ir techniniai patarėjai. Šiaurės Vietnamo kariuomenė, dabar esanti Pietų Vietname, pasilieka jos užimtoje teritorijoje, bet tą kariuomenę draudžiama papildyti ar pakeisti kitais daliniais.

Visos svetimos karo pajėgos turės būti išvestos taip pat iš Laos ir Kambodijos. Tuose kraštuose draudžiama turėti svetimos valstybės karo bazes.

Visi amerikiečiai karo būklės metu turi būti paleisti per 60 dienų.

Taikos sąlygų vykdymui prižiūrėti sukurta tarptautinė komisija, kurią sudaro Kanados, Vengrijos, Indonezijos ir Lenkijos atstovai ir šių kraštų 1.160 karių. Tas tarptautinis personalas prižiūrės belaisvių grąžinimą, svetimų kariuomenių išvedimą, rinkimus ir kitų sutarties punktų vykdymą. Jų tarpe ir sutartimi garantuota neutrali zona, skiriančia Šiaurės ir Pietų Vietnamą.

Ivairius paliaubų pažeidimus pirmiausia tirs Jungtinė karinė JAV, P. Vietnamo, S. Vietnamo ir Išlaisvinimo Fronto komisija, kuri savo tyrimo davinį pateiks tarptautinei komisijai.

Visai Indokinijos problema išspręsti sutarta per 30 dienų laikotarpį suaukti tarptautinę konferenciją, kurioje dalyvautų Sovietų Sąjunga ir Kinija.

JAV ir Šiaurės Vietnamas sutarė "gerbti Pietų Vietnamo tautos laisvą apsisprendimo teisę". Dabartinė Pietų Vietnamo vyriausybė su prezidentu Nguyen Van Thieu priešaky pasilieka ligi po rinkimų, kurių data dar nenustatyta. Rinkimai turės būti pravesti ir prižiūrimi Tautinio komiteto, kurį sudarys dabartinės P. Vietnamo vyriausybės, komunistų ir neutralių atstovai.

Abi pusės pasižadėjo respektuoti demilitarizuotą zoną, per kuria draudžiamas bet koks kariuomenių judėjimas. Taip pat draudžiama ginklo jėga siekti Pietų ir Šiaurės Vietnamų sujungimo.

Tai yra svarbiausieji sutarties dalykai. Visas sutarties tekstas yra labai ilgas ir apima daugybę smulkesnių reikalų, susijusių su sutarties vykdymu.

JAV prezidentas Nixonas šią sutartį vadina "garbinga taika", kuri garantuosianti Pietų Vietnamui laisvę, nors reikės dar daug pastangų iki tikros taikos įgyvendinimo. Tuo tarpu Šiaurės Vietnamo atstovas Le Duc Tho Paryžiuje spaudos konferencijoje pareiškė, kad ši taikos sutartis yra Vietnamo liaudies laimėjimas prieš Amerikos imperialistus ir kad būsią ir toliau kovojama, kol visi imperialistai būsią sunaikinti.

Bešališki politiniai stebėtojai ir žurnalistai mano, kad sutarta taika yra labai trapi ir vargu jį kada pavyks įgyvendinti, kaip popieriuje gražiai surašyta.

Skeptikų pažiūra jau patvirtina ir realūs faktai. Štai daugiau kaip dviem dienom praėjus nuo sutarties pasirašymo Pietų Vietname karo veiksmų dar tebevyksta daugely svarbių vietovių. Be to, ir sutarty numatyta jungtinė JAV, P. Vietnamo, S. Vietnamo ir Išlaisvinimo Fronto komisija dar tik besirinkdama jau kivirčijasi, o bus dar sunkiau sutarti dėl taikos sutarties pažeidimų. Žinoma, visa tikrovė atsiskleis tik laikui bėgant.

Šia proga jau galime suvesti ir Vietnamo karo aukų balansą.

Iki šiol turimom žiniom, JAV karių žuvo 45.933, sužeistų buvo 303.616, į nelaisvę pateko 587 ir dingo be žinios 1.335.

Pietų Vietnamo karių žuvo 183.528 ir sužeistų buvo 499.026.

Šiaurės Vietnamo karių ir komunistų partizanų žuvusių skaičius ešas 924.048.

Pietų Vietnamo civilinių gyventojų per šį karą žuvo 415.000 ir buvo sužeista 935.000.

Šiaurės Vietnamo civilinių gyventojų aukų skaičius nežinomas, bet jis, tur būt, irgi yra nemažas.

Aukšč. JAV teismas legalizavo abortus

JAV aukščiausias teismas 7 balsais prieš 2 praeitą savaitę padarė istorinį sprendimą: jis pripažino neteisėtą 46 valstijų įstatymus, kurie moterims pasidaryti abortą.

Dabar per 3 mėnesius nėščia moteris, pasitarus su gydytoju, gali daryti abortą.

Po 3 mėnesių nėštumo valstijos gali įstatymais uždrausti abortus, išskyrus atvejus, kada to reikalauja motinos sveikata.

Katalikų bažnyčia abortams yra priešinga.

Visur pagal vieną kurpalį

JAV prezidento inauguracijos dieną demonstracijų buvo ne tik Washington, bet ir Paryžiuje, Berlyne, Stockholme, Tokio, New Delhi ir kitur. Visi demonstrantai vartojo tuos pačius šūkius.

Vadinasi, tą teatrą tvarkė kažkokia viena ranka ar vienas nematomas režisierius.

Agnew išvyko į tolimą keilionę

Viceprezidentas Agnew išvyko aplankyti Pietų Vietnamo, Laos, Kambodijos, Tailando, Malayzijos, Singapuro ir Indonezijos. Jis atskis su tomis valstybėmis JAV santykius, Vietnamo karui pasibaigus.

Beliko 4 prezidentų našlės

Prez. Johnsonui mirus, nebeliko nė vieno gyvo buvusio prezidento, bet dar yra gyvos 4 prezidentų našlės: 87 metų Trumanienė, 76 m. Eisenhowerienė, 64 m. Johnsonienė ir 43 m. Kennedyenė (dabar Onassienė).

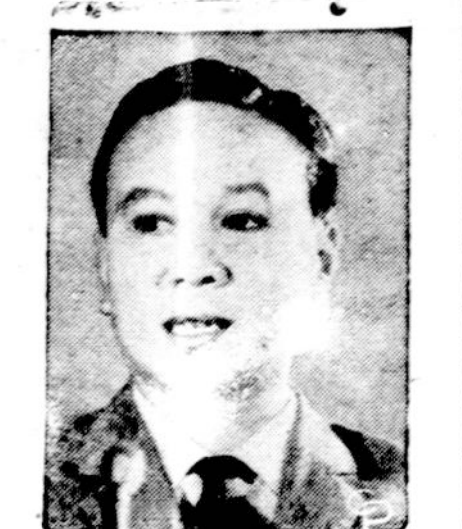
JAV prez. Richardas Nixonas

Dr. Henry Kissingeris, JAV prezidento patarėjas tarptautinės politikos reikalais, sėminiai Paryžiuje baigęs derybas su S. Vietnamu. Ten praeitą savaitę pasirašyta sutartis, kuria yra baigiamas karas Vietname.

JAV užsienio reikalų ministras William Rodgers, sausio 27 d. Paryžiuje pasirašęs sutartį su Šiaurės Vietnamu. Ta sutartimi buvo baigtas Vietnamo karas.

Pietų Vietnamo prez. Thieu.

Demokratai keičia kongreso tradiciją

JAV senate ir atstovų rūmuose yra įsigyvenęs paprotys komitetų pirmininkais rinkti ilgiausiai išbuvusius narius. Dėl to daugeliui komitetų vadovauja pasenę ir tam netinkami asmenys.

Atstovų rūmų demokratai mutarė tą tvarką pakeisti, komitetų pirmininkus rinkti bendrame visų demokratų atstovų susirinkime.

Kadangi demokratai atstovų rūmuose turi daugumą, tai jų nutarimas bus įvykdytas.

Gal panašiai padarys ir senatas.

Nebus privalomos karo tarnybos

JAV privalomą karo tarnybą kongresas įvesdavo ribotam laikui. Jam pasibaigus, jei reikėdavo, tą prievolę pratęsdavo. Paskutinis pratęsimas baigiasi birželio 30 d., bet krašto apsaugos ministras Melvin Laird jau paskelbė, kad nebus prastoma privalomos karo tarnybos pratęsti. Vadinasi, JAV kariuomenė bus sudaryta iš savanorių.

Žinoma, jei kada savanorių nepakaks, privaloma karotarnyba gali būti vėl įvesta.

Sovietijoje uždraudė bridžą

Sovietų sporto komitetas paskelbė, kad buržuazinis bridžo kortų žaidimas yra žalingas socialistinei visuomenei.

Bridžo žaidėjų klubai veikė Vilniuje, Taline, Kijeve, Lvoje, Tbilise, Maskvoje, Leningrade ir kituose miestuose. Lietuvos ir Estijos bridžistai žaidėjų rengdavo net respublikines bridžo žaidimo varžytynes.

Tas pats komitetas pasmerkė ir moterų futbolą (europinį). Girdi, "mokslo ir medicinos praktika parodė, kad futbolois gadina moters organus".

Bet kad Sovietijoje moterų atliekami sunkūs statybos darbai, plytų ar amonų nešiojimas taip pat kenkia moteriškiem organam, apie tai jų sporto komitetas nekalba.

Indonezijoje naikina marijuanos laukus

Valdžios įsakymu sunaikinta 240 akrų marijuanos užsėtų laukų. Tokio žygio imtasi, nes labai padidėjo, ypač jaunimo tarpe, to narkotiko vartojimas.

Indonezijoje marijuana buvo gydomas pilvo ar kojų skaudėjimas ir ji net buvo vartojama kaip prieškonis prieš valgių.

Atplaukė pabėgęs lietuvis jūrininkas

Pabėgęs su sovietų žvejų laivo įgula į Graikiją, sausio 19 d. išlipo New Yorko uoste. Jį globoja Balfas.

1972 m. rugpjūčio 10 d. sovietų žvejų laivas "Višera" iš Juodosios jūros uosto Kerč, kuriame buvo taisomas, išplaukė į Odesą bei giamiems pataisymams. Vietoje Odesos laivas plaukė Bosforo kryptimi. Apie planą pabėgti žinojo tik kapitonas, jo padėjėjas ir dar vienas jūrininkas.

Iplaukus į Turkijos teritorinius vandenius, kapitonas kiekvienam įgulos nariui,

kurių su kapitonu buvo atskaita, pranešė, kad jis esąs nutaręs pabėgti į Vakarų. Įgulos nariai yra laisvi prie to prisidėti ar ne.

Perplaukę Marmaros jūrą ir Dardanelius, plaukė tiesiai Graikijos kryptimi.

Rugpjūčio 14 d. "Višera" išplaukė į netoli Atėnų esantį Graikijos uostą Piraeus. Čia kapitonas su šėių asmenų įgula paprašė politinio parglobos, kuris jiems buvo suteiktas.

Kaip jau anksčiau buvo skelbta, tai pabėgusių jūrininkų tarpe buvo ir lietuvis Vytautas Gadliauskas.

1973 m. sausio 8 d. Vytautas Gadliauskas su kitais šešiais "Višera" įgulos nariais italų laivu "Cristoforo Colombo" išplaukė į New Yorką, kurį pasiekė sausio 19 d.

Uoste Vytautą Gadliauską pasitiko Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, Balfas reikalų vedėjas J. Bagdonas, Vliko atstovas Razgaitis ir Lietuvių Bendruomenės atstovas Samušis.

Balfos rūpesčiu atvykėlis apgyvendintas Woodhaven, N.Y. Sausio 20 d. Balfos patalpose Brooklyne buvo sukviešti spaudos ir visuomenės atstovai su atvykėliu susipažinti ir pasikalbėti.

Pasikalbėjimą pradėjo ir jam vadovavo J. Bagdonas. Jis, pasveikinęs Balfos vardą, įteikė Gadliauskui \$100 čekį, pažadėdamas pabėgėliui toliau globoti ir padėti įsikurti. Toliau sveikino gen. konsulas A. Simutis, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas ir LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis.

Vytautas Gadliauskas yra gims 1938 m. Raseinių apskrityje. Profesija — jūrininkas, radijo telegrafistas. Radijo telegrafisto mokyklą išėjęs Rusijoje, Petrozavodske. Jam labai rūpėjo pažinti laisvojo pasaulio gyvenimą. Deja, laive jis turėjęs vizą Nr. 2, su kuria neleidžiama iš laivo išlipti į uostą. Todėl ir iš laivo pabėgimas esąs labai sunkus.

Laisvajame pasaulyje giminių jokių neturintis. Pasirinkęs gyventi Amerika, kaip populiariausia valstybė, kur gyvena ir veikia daug lietuvių.

Idomus sutapimas: Simas Kudirka buvo žvejų laivo jūrininkas-radistas ir Vytautas Gadliauskas yra taip pat žvejų laivo jūrininkas-radistas.

(E)

S.S.S. po penkiasdešimt metų

(Tęsinys)

Tautinis nepasitenkinimas

Tarp 1959 ir 1970 metų visuotinio gyventojų surašymo Sov. Sąjungoje rusų gyventojų skaičius paaušo 14.9 milijonais, tuo tarpu ne rusų gyventojų — 18 milijonų. 1970 m. SSSR ribose gyveno 129 milijonai rusų, bet 112.7 mil. kitų tautybių gyventojų, jų tarpe 40 mil. ukrainiečių, 30 mil. kaukazo ir turkistano tautų, arti 7 mil. baltiečių ir kt. Ne rusų tautų, ypač Vid. Azijoje, prieauglis yra daug aukštesnis, negu rusų, ir po metų kitų rusai nebesudarys SSSR gyventojų daugumos.

Nepasitenkinimą rusų vyrvimu partijoje ir valstybės aparate vis labiau reiškia ir nerusų tautybės aukštieji pareigūnai. Tai ypač ryškų, kai iškyla rusų kalbos vartojimo ir kapitalinių investicijų klausimai. Maskva investavo iš tikrųjų nemažas lėšas nerusėse respublikose, tačiau visuomet vadovaujantis centrinės valstybės interese. Pabaltijo respublikos, pvz., pastarųjų 25 metų bėgyje buvo dramatiškai supramonintos, tačiau vidutinio gyventojų pragyvenimo lygis krito. Ukrainiečiai apskaičiuoja, kad jų respublikoje yra visi reikalingi žaliavų ir žmonių resursai, kad savarankiška Ukraina prilygtų tokiai pramoninei valstybei kaip Prancūzija.

Dėl šių ir panašių priežasčių tautinis nepasitenkinimas ne rusų tautų tarpe Sovietų Sąjungoje pastaraisiais metais auga. Šią temą nagrinėdamas "Der Spiegel" netgi cituoja Justą Paleckį, buvusį tautybių tarybos Maskvoje pirmininką, kuris "Novoje vremia" žurnale neseniai rašė apie sovietinę tautybių politiką: "1922 m. Stalino laikysena buvo neteisinga... Leninas Stalino projektui nepriitarė". Vokiečių žurnalas nurodo, kad vad. "tautiniai komunistai" nerusėse respublikose yra įtaigojami ir kaimyninių, bet ne sovietinių kraštų, kurie dažnai yra liberališkesni už SSSR. Vid. Azijos tautos dailosi į Kiniją, ukrainiečiai į Čekoslovakiją, moldavai į Rumuniją, lietuviai į Lenkiją, estai į Suomiją.

Visoje valstybėje

Susideginimai, demonstracijos ir kiti nepasitenkinimo pasireiškimai Lietuvoje nėra izoliuoti, vieną respubliką teliečiantieji atvejai Sovietų Sąjungoje. Pastaraisiais metais nepasitenkinimas Maskvos tautybių politika pasireiškė daugelyje SSSR rajonų, kone visoje sovietinėje valstybėje.

Kazachstano partijos darbuotojai Maskvoje buvo barami už "tautinį siaurumą ir vietininkiskumą". Latvių komunistai buvo barami už trūkumą Latvijoje apsigyventi rusams (17 latvių komunistų savo skundą išsiuntė Vakarų komunistų partijoms). Uzbekistane naujai restauruotose paminklųose rusiškį įrašai buvo "užmiršti", paliekant tik uzbekiškus. Ukrainoje partijos sekretoriai su pasitenkinimu skaito Ivano Džubos knygą "Internacionalizmas arba rusifikacija", kurioje ironiškai rašoma:

"Respublikose turime iš tiesų suverenias vyriausybes: be savo kalbos administracijos, be tarptautinių santykių, netgi be teisės savo teritorijoje ekonomiją tvarkyti".

Ukrainoje vien 1972 m. buvo suimta per 100 intelektualų ir darbininkų už "buržuazinį nacionalizmą"; milijai du kartu buvo priversta šaudyti i demonstruojančius ukrainiečius. Moldavijos CK sekretorius D. Kornovanas savo jaunimą apkaltino "nacionalistinėmis mintimis". 10 Krimo totorių Taiskente buvo nubausti aukštomis bausmėmis už 1968 m. demonstraciją dėl totorių autonomijos, kurios metu totoriai kelias valandas mušė su milicija. Buves latvių socialdemokratų partijos pirmininkas 84 m. amžiaus Fricis Menderis 1972 m. Latvijoje buvo nuteistas 5 metus kalėti. Gruzijoje Azerbaidžane partijos vadovybės perėmė Maskvai ištikimi buvę čekistai.

Viena stipriausiųjų

Gruodžio 21 d. Maskvoje pasakiojo kalboje L. Brežnevą savo vadovaujamą Sovietų Sąjungą pavadino "viena stipriausiųjų valstybių pasaulyje". Betgi ir Brežnevas negali nežinoti, kad šitos valstybės beveik pusė gyventojų yra nepatenkinti rusų vyrvimu visose gyvenimo srityse, kad spontaniškos nepasitenkinimo manifestacijos iškyla kone visose ne rusiškose respublikose.

Koncesijoms ir nuolaidoms Kremliaus vadovybė, atrodo, nėra linkusi. Tai liudija vis kietėjantis erizmas ir griežtėjanti vyriausybės priemonės ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje. O lygiagrečiai istisus praėjus metus visuose SSSR laikraščiuose ir žurnaluose buvo spausdinami straipsniai "Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečiui", kuriuose buvo iškeliama SSSR vienybė, "tautų draugystė" ir smerkiamas separatizmas.

Ar pusės šalies gyventojų nuotaikoms sutramdyti pakaks lazdos ir pamokslų politikos — parodys ateitis. Mat, Brežnevas toje jubiliejaus pagerbiančioje prakalboje

ADRIJA LAUČKAITĖ

Chicaga Milžino paunksmėje

Balio Sruogos kūrybos vakarą, minint 25-ias mirties metines, prisimenant

(Tęsinys)

"Kazimieras Sapiega"

"Kazimieras Sapiega" — pats sudėtingiausias ir gal net geriausias Balio Sruogos dramatis veiklas, buvo iki minimalumo sutrauktas. Režisierė Dalia Juknevičiūtė gabiai ir sumaniai parinko ištraukas, kurios atskleidė 1693-1701 metų chaotišką mūsų praeities laikotarpį, pradėdama "Marysenkos altoriumi", kuriame verda politinės intrigos.

Sukauptoje scenoje, kurioje išryškia karalienės Marysenkos suktybės ir santykis su sūnum, matome Mariją Lemešytę — Marysenką ir Algimantą Dikinį — Jokūbą Sobieski. Jūdvių scena, atrodo, buvo giliausiai ištudijuota ir švariausiai paruošta. Gal Lemešytė ir buvo kiek per švelni suktam Marysenkos charakteriui, kiek silpnoko balso, tačiau aktoriškai ji buvo šviežia, įdomi, gerai išstudijuota. Neskaitant Jogailos, Švitrigailos ir Kaz. Sapiegos monologų, Marysenkos ir Jokūbo trumputė scena buvo teatrinis perlukas, puikiai mizanscenuotas, tiksliai sutaukuotas, grakščiai ir lengvai "pražaistas". Gaila tik, kad Marysenka nebuvo daugiau atskleista, nes Sruogos tekste jos dialogas su Kaz. Sapiega būtų buvęs nemažesnis brangakmenis. Atrodo, čia kiek kaltas Kačinskas, nes jam buvo parinkti daugumoj monologai, kuriuos jis galėjo ruošti pats vienas, tarp savo keturių sienų. Jei Kačinskas būtų sugebėjęs anksčiau atvykti ir sceną su Marysenka surepetuoti, būtų buvęs ryškesnis abiejų didikų vaidmas.

Atrodo, pastatymui trūko vyrų, kadangi Dikinis, Raudonis, Barauskas ir Nakas turėjo po du vaidmenis. Tai sukėlė kiek keblumų žiūrovui, nes tuose pačiuose rūbuose nelengva aktoriui grynai balsiniai pakeisti charakterius. Vis dėlto, nors nebuvo pasiekta tobulumo, aktoriai pasistengė persijungti į kitas epochas bei atlikti antrinius vaidmenis įmanomai geriau. Jokūbo ir Marysenkos scenos gale atsiradęs Juozas Raudonis, jau nebe riteris, bet kunigas kanauninkas, lygiai kaip ir pats Jokūbas — Dikinis, buvo aiškiai atskirti nuo prieš tai atliktų vaidmenų.

Sruogos dramose dominuoja vyrija, moteriškos — kaip puošmenos, ar reikalingi politiniai įrankiai valdovams. Tad ir nenustabu, kad reikėjo trumpinti scenas, gelbėtis buvusiais Švitrigailom, Zarembom ir kt.

Techniškai įdomiausia buvo antroji "Sapiegos" scena. Karaliaus rinkimu, agitatorių, minios balsų, nelygiant šių dienų bačkininkų kratinys.

Modernios technikos pagalba spalvinga Sruogos minia skambėjo iš salės, tarsi pati publika būtų dalyvavusi rinkimuose. Agitatoriai: Barauskas, Raudonis, Bernatavičius ir Kaunas bendravo su garsintuvais, kviesdami balsuoti už savo siūlomus kandidatus. Gaila, kad šioje scenoje nebuvo tikros minios, nes, kaip Gustaitis pažymėjo, Sruoga yra spalvingų ir dinamiškų scenų meistras. Žinia, šiame režisierės pasirinktame santraukų spektaklyje, be abejo, gyva minia nebūtų savo vietoje, tada jau reikėtų viso — ištisinio veikalo. Sprendimas buvo tikslus, tik nerėjos didesnio tempo. Tokiame įkarštyje ir žūbtinėje kovoje iškisti savo kandidatą agitatoriui nereikėjo vaidinti — jie turėjo "paimti" minią balsu, perrekti ją, daug didesniu temperamentu užgožti savo priešus. Nežiūrint tempo trūkumo, tikslas buvo pasiektas. Nuo Marysenkos ir Jokūbo, pereinant per pakrikusią minią, buvo išryškinta anų laikų nuotaika, apibūdintas Kaz. Sapiegos asmuo, ir žiūrovas tapo paruoštas paskutinei šio vakaro finalinei scenai: Sapiegos monologui.

Ir vėl Kačinskui teko išskirtinai sunkus vaidmuo. Skaitant veikalą, Kaz. Sapiega formuojasi mintyse kaip taurus Lietuvos didžiūnas, kuris kentėjęs visas žemiškas kančias, buvęs suglumintas bajorų, kovojęs dėl Lietuvos nepriklausomumo, o senatvėje, visko netekęs, net mylimą sūnau, pamato savo klaidas, praregi savo tautos nelaimę. Iš spektaklio teksto mažai sužinoje apie Sapiegą. Truputį iš Marysenkos klausimo:

"Jis pražilęs?
Graži senatvė jo! Ne toks jau senas..."

ir iš Bialozaro, kuris apibūdina karalienei etmoną: "Kaip erzilas, rūtelim nupenėtas". Minios balsuose dar girdėjome, jog jis siekia Lietuvos karūnos, tik seimas jo į rinkimus neprileidęs. Tai, berods, ir viskas. Veikale, paskutiniame paveiksle, dalyvauja minia, daugybė veikėjų. Sapiega prieš ir draugu. Tuo tarpu mūsų minimam spek-

pareiškė, kad Sovietų Sąjungą kuriant "visos šalies tautos ir tautybės atliko savo vaidmenį — pirmoje eilėje didžioji rusų tauta..."

rem

takly Sapiega išeina vienas ir vienišas. Vienišas buvo ir Jogaila, ir jis prisipažino:

"Lankau senas vietas... kaip tremtinys!
Ir vienas skausmą — vienas — slėpti turiu!"

Panaši tema ir Sapiegos, tik jis ją išsako ne savo artimiausiam bičiuliui, bet miniai, visai savo tautai.

Dviejų vienišų didžiūnų senatvės praregėjimo išpažinimai krito ant Henriko Kačinsko pečių. Sruogos monologai tokie žodingi, iyriski, nuostabiai vaizdingi, kad neįmanoma nei vieno žodžio praleisti ar pakeisti. Štai, kokį begaliniai platų emocinį vaizdą sukelia sekančios eilutės:

"O, nukankintoji tauta manoji,
Šventų smūkelių raudanti girią..."

arba:

"Išalkus giltinė dantim kalena.
Kaip motinėle miršta Lietuva,
Užtrokšdama skausmuos. Dar gyvos kančios.
O jau į šermenis šakalai renkas..."

Nelengva tame pačiame vakare vienam aktoriui tuos du vaidmenis — Jogailos ir Sapiegos — sukurti. Mūsųose iš viso monologai yra retenybė. Juos deklamuojantiems rėtai pavyksta išvengti patoso ir nesigėrėti savo gražbylyste. O Sruogos tekstas ypatingai neša į pakilimą, į norą plačiausiai atverti širdies gelmes bei aktorišką galybę.

Įdomiai, išradinai Kačinskas du valdovus suformavo. Jogaila savo tragišką likimą išpažino Sieščencui, lyg pro klausyklos langelį: intymiai, jautriai, itin nuosirdžiai. Geram draugui savo skausmą išlieti yra lengviau, nes jų neklusaus pašalinės ausys.

Sapiega, didysis Lietuvos etmonas, pagarsintas pasaulio karo vadas, stojo prieš minią kaip vaikas, be kepurės, bijodamas, kad nespės išsakyti visko, ką jam

"Širdin tėvynė alpdama
Golgotos kančiose priimanavo".

Kačinskas stojo prieš minią tikrai kaip karys, nebijęs pasakyti teisybės, nors už ją galėjo tikėtis pažeminimo, pasityčiojimo, net fizinės kančios. Bet tas jo nebaugino, nes tiesaus būdo karžygybės nemeluoja. Nemelavo Kačinsko Sapiega. Žmogiškoji kančia, it votis tvinkčiojus, pratrūko, išliedama visas šiukšles, apsisvalydamas nuo purvo. Ir tas sąžinės išsilaisvinimas, prisipažinimas savo kalčių, savo klystkelių praregėjimas senatvėje, ir priesaika:

"Prie kryžkelių stovėsiu smūkeliu,
Milžinkapiuos varpais nakčia skambėsiu,
Kad speiguose po stora miline
Neliatų plakus Lietuvos širdis"

Henriko Kačinsko buvo nepakartojamas meno kūrinys. Tik nepaprastos erudicijos aktorius su gilia vidine teisybe, su apvaldyta emocija gali išvengti šio monologo pražūties, nesakydamas jį tik žodžiais, be minties. Kačinsko Sapiega buvo išmąstytas, kiekvienas žodis apgalvotas, kiekvienas vaizdas tryškantiom spalvom nupieštas, niekur nepakartotas, vis naujas, vis šviečias, vis netikėtai su skambas nauja gaida, skirtinga tonacija.

Nors ir miniatiūrinis, bet tikras teatras iškilo Chicagoje 1972 m. gruodžio 17 dieną. Tai nebuvo Sruogos svajotasis teatras, tokio dar niekas nesugebėjo sukurti. Tačiau manytume, neklustume sakydami, kad Sruogos žodis, aktorių perduotas, pasiekė žiūrovo širdį, klausytojo ausį. Pasiekė jis visų mūsų aktorių pastanga, darbu, meile žodžiui. Be darnaus ansamblio, kurį sudarė didokas aktorių ir taktininkų būrys, be Dailos Juknevičiūtės ryžto, Chicago gal ir niekad nebūtų tokio iškilaus vakaro sulaukus.

Žinia, galėjo visos ištraukos būti dar labiau suglaustos, be didesnės vaidybos, skiriant visą dėmesį tik autoriaus jambui. Atrodo, panašus sumanymas ir buvo, nes bendras apipavidalinimas prašėsi labiau koncertinės formos. Be epochinių kostiumų, be grimo, nuostabiai sumaniai Adolfo Valeškos išsprestom dekoracijų detalėm, pastatyminė pusiausvyrė ne visur buvo išlaikyta. Protarpiais pratrūkdavo užsibrėžtoji linija, aktoriai čia įsisiūbuodavo vaidybon, čia vėl grįždavo beveik sustingusiam judesys. Tačiau visuomenėje, iš tolimesnės perspektyvos žvelgiant, grįžtant mintimis į Balio Sruogos kūrybos vakarą, toji neišlaikyta linija nekludavo, nes visas spektaklis praėjo aukštam pakilime, estetiniai skoningas, suteikęs didelį dvasinį patitenkinimą kiekvienam, kuris atvira širdim klausė ir žiūrėjo.

Pabaigai norėtusi keliais žodžiais pasidalinti mintimis ir apie tuos spektaklio dalyvius, kurie niekad nepasirodė scenoje, apie juos niekas nekalbėjo, greičiausiai ir nežinojo, kas ten, už uždangos, visus "juodus darbus" atlikinėjo. Girdėjome puikią muziką, išieškotus garsų efektus; žaibišku greičiu keitėsi scenovaizdis, — kažkas visa tai kontroliavo, tvarkė. Taktininkų sąrašą matyti daug jaunų vardų. Atvirai prisipažinus, nors ir su žymiausia mūsų teatreine žvaigžde priešaky, vis tiek išeivijos teatras, kaip ir šis spektaklis, yra saviveiklinis, tik meile ir pareiga gyvenas, todėl labiau reikėtų įvertinti tuos jaunus žmones, kurie, be abejo, taip pat stengėsi ir dirbo, kaip ir viešumon išėjo aktoriai. Be techninės pagalbos ir talkos, be juodadablių, nors ir su geriausiais norais, didesnio masto pastatymas neįvyktų. O tų jaunų žmonių (Nukelta į 3 psl.)

"KOMVYSKUPAS" SPARDĖ KUNIGĄ

Komunistų okupuotoje Lietuvoje visus religinius reikalus tvarkyti pavesta J. Rugieniui. Žinomas žurnalistas J. Pr. Drauge sausio 19 d. rašo, kad iš spaudos išėjo J. Juodvalkis atsiminimai "Mano dienos", kuriuose yra skyrus "Sovietinės Lietuvos kulto komisaras Rugienis".

Ten rašoma, kad jis buvęs "vienas pagrindinių organizatorių slaptojos policijos seklių tinklo Zarasuose, kuris į kalėjimus grūdavo mokytojus, ūkininkus, valdininkus, atsargos karininkus, šaulius, net ir beturčius. Į Zarasų kalėjimą, kuriame buvo 80 vietų, sugrūdavo 200 vyrų ir moterų. Kalėjimo raštinėje naktimis tardė savo revolveriu grasindamas

nušauti, mušdamas, plūsdamas tandomuosius. Rugienis toje apylinkėje vadovavo trėmimams ir Turmonto geležinkelio stotyje pakrovė per 400 zarasiškių vyrų, moterų ir vaikų, kad jie užkaltauose vagonuose būtų gabenami lėtai mirčiai.

"Pro kalėjimo langus kaliniai matė, kaip Rugienis su kitais savo sėbrais kalėjimo kieme spardė kunigą iki sąmonės netekimo. Rugieniui ir kitiems vadovaujant, Zarasų kalėjime laikomi nekalti žmonės buvo šaudomi. o kai artėjo frontas ir pastebėjo, kad visų kalinių neįstengs iššaudyti, Rugienis su kitais savo sėbrais benzinu apipylė duris ir sienas, kalėjimą su gyvais žmonėmis padegė.

"Frontui nusistojus, Rugienis su savo budeliais vėl grįžo į Zarasus, vėl šaudė kalinius..."

Šitoks asmuo dabar tvarko Lietuvoje religinius reikalus.

VILNIS RAŠO APIE SOCIALDEMOKRATUS

Mūsų Maskvos ponų garbintoja Vilnis sausio 18 d. šitaip rašo:

"Šiandien socialdemokratų Internacinalui klasių kova, marksizmas yra taip pat svetimi dalykai, kaip ožiams vilnos. Antikomunizmas, antikomunizmas ir dar kartą antikomunizmas yra pagrindiniai socialdemokratų Internacinalo politinės programos punktai".

ŽMOGAUS TEISIŲ PAŽEIDIMAS LIETUVOJ

Vasario mėnesio pradžioj pasirodys JAV LB Centro valdybos lėšomis finansuojamas leidinys anglų kalba "Violation of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1972".

Šis leidinys mokslinių rimtumo apžvelgs Lietuvos okupanto vykdomas persekiojimus ir lietuvių tautos rezistenciją 1972 metų laikotarpyje.

Pereitais metais tuo pačiu titulu išleistas leidinys, apimęs 1971 metų įvykius, susilaukė puikaus įvertinimo ir buvo užsakytas JAV, Kanados, Australijos ir Vakarų Vokietijos universitetų bei valstybinių bibliotekų.

KAS SKAITO RAS,
TAS DUONOS NEPRAS.KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Klaipėdos sukilimas

Gen. konsulo A. Simučio kalba, minint to sukilimo
50 metų sukaktį

Žvilgsnis į praeitį

Šiandien minime penkių dešimtmečių sukaktį nuo Klaipėdos miesto ir krašto prijungimo prie Lietuvos. Šis yra vienas iš paskutiniųjų epizodų daugiau kaip septynis šimtus metų trukusioje kovoje, siekiant prisiglausti prie to paties politinio organo — Lietuvos. Klaipėdos kraštas svetimųjų okupacijon pateko keleta šimtų metų anksčiau ir ėjo kiek skirtingais keliais, negu Didžioji Lietuva.

Metų žvilgsnį į praeitį, pastebėsime, kad dvidešimtojo ir tryliktojo amžiaus lietuvių kova už Mažąją Lietuvą, ypatingai Klaipėdos kraštą, turi tam tikrą paralelį. Kaip tryliktajame, taip ir dvidešimtajame amžiuje Lietuvos prieš strategiją buvo panaši — atskirti Lietuvą nuo jūros, nuo išėjimo į pasaulį ir tuo būdu ją kaip valstybę pasmaugti. Iš vienos pusės Dauguvos upės žiotyse įsikūręs Kalavijuočių ordinas, populiariau žinomas kaip Livonijos ordinas, pajūriu slinko į pietus, siekdamas sausumos keliu susijungti su Vokiečių riterių ordinu iš Jeruzalės, kuris, baigęs Prūsijos užkariavimą, slinko į šiaurę.

1250 metais Livonijos ordinas paėmė žemaičių Klaipėdos pilį ir po dviejų metų prie Kuršių marių žiočių pastatė savo pilį, pavadindamas ją Muemmelburgu. Iš tos pilies turėjo eiti žemaičių užkariavimas ir užvaldymas. Žemaičius Livonijos ordinui pirmą kartą buvo užrašęs Mindaugas, o vėliau Kryžiuočių ordinui — Vytautas. Bet, kaip dr. Martynas Anyšas savo knygoje "Senprūsų laisvės kovos" išsireiškė, kietasprandžiai žemaičiai tų užrašymų nepaisė ir vokiečiams nepasidavė.

Jei išėjimas į jūrą buvo reikalingas Mindaugo ir Vytauto laikų Lietuvos valstybei, tai 1918 metais iš pirmojo pasaulinio karo prisikėlusiai Lietuvai jis buvo gyvybinės reikšmės.

I-o pasaulinio karo padariniai

Nors po Pirmojo pasaulinio karo Versalio sutartimi Klaipėdos kraštas ir buvo atskirtas nuo Rytprūsijų, bet jis vis tik nebuvo atiduotas Lietuvai, kaip tai atrodė natūralu. Už Klaipėdos uosto grąžinimą Lietuvai teko sunkiai kovoti ir net labai daug rizikuoti, iki tai kova 1923 m. sausio mėnesį buvo laimėta. Tai vienas svarbiausių žiburėlių Lietuvos valstybės istorijoje, kurį šiandien prisimename.

Jei carinės Rusijos užvaldytiems kraštams, kaip Lenkijai ir Suomijai, nepriklausomybės grąžinimas po Pirmojo pasaulinio karo buvo kaip ir užtikrintas, tai apie Lietuvos valstybės atstatymą pasaulis beveik ir girdėti nenorėjo, — iš tiesų tada buvome vieni. Mažytė lietuvių tauta vien tik savo jėgomis ir tvirtu pasiryžimu turėjo gintis ir apsigynė nuo visų trijų savo kaimynų. Karą pralaimėjusios vokiečios tūrėjome ir jėga paskatinti trauktis iš Lietuvos, turėjome sunkiai kariauti su į Lietuvą beriveržiančiais rusais, lenkais, o dėl Klaipėdos uosto ginklu stojome prieš karą laimėjusius alijantus, nes geuoju mūsų uosto grąžinti nenorėjo.

Su apgailestavimu ir liūdesiu tenka prisiminti, kad kelių šimtų metų lietuvių sąjungininkai lenkai Lietuvos prisikėlimo ne tik neparėmė, bet savo tvirtą tarptautinę poziciją naudojo Lietuvos valstybės atstatymui sukludyti. Tam nepavykus, negalėjo pastangų padaryti jos egzistavimą beveik neįmanomai, pirmiausia užgrobiančios Lietuvos sostinę Vilnių, o vėliau kliudant Klaipėdos prijungimą prie Lietuvos.

Kai Pirmąjį pasaulinį karą laimėjusieji aliantai.

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

CHICAGA MILŽINO PAUNKSMEJE

įsijungimas į bendrą ansamblį turėjo būti labiau pažymėtas ir pasveikintas. Juk Sruoga taip mylėjo jaunimą, augino ir auklėjo jį savo seminaro palėpėje, skatino talentus augti, mokė visus mylėti ir gerbti Teatrą. Ir mums, vyresniems, turėtų atliepti priaugantis teatrinis jaunimas, kuris už kulisų užsiglaudes gal kartais svaigsta scenos burtais aistringiau už mus...

Minėtas vakaras, sujungęs pačias jauniausias teatrinės jėgas su mūsų patyruosiais "senais scenos vilkais", turėtų sujungti ir stebėtinuosius salėje, kartojant paskutinius Sruogos — Sapiegos — Kačinsko žodžius:

"Eime, dukrel, eime. Širdžių pašildyt.

Eime žmonėm į širdį viltį sėt.

Kartot kaip malda vardą Lietuvos".

Prancūzija, Anglija, Italija ir Japonija, 1919 metais susirinko Versalyje sudaryti su nugalėta Vokietija taikos sutarties, ten buvo ir Lietuvos delegacija, kuri pareikalavo priskirti prie atsistatčiusios Lietuvos visas lietuvių apgyventas Vokietijos žemes, t. y. visą Mažąją Lietuvą. Aliantai vis tik nusprendė, kad kairiajame Nemuno krante germanizacija esanti per toli pažengusi, todėl atskyrė tik dalį Mažosios Lietuvos, — Klaipėdos kraštą, — bet jo neatidavė Lietuvai, o aliantų vardu pavedė Prancūzijai laikyti laikinoje dispozicijoje. Kadangi prancūzai buvo didžiausi lenkų užtarėjai ir jų aspiracijų rėmėjai, tai jie pradėjo remti Lenkijos ir Klaipėdos krašto pretenzijas. Prancūzijos remiamas Lenkija stipriai spaudė Lietuvą išsižadėti Vilniaus ir už tai gauti Klaipėdą. Lietuvos Steigiamasis Seimas 1921 m. lapkričio 11 d. priimta rezoliucija tą mainų siūlymą atmetė, o reikalavo Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos be mainų.

Ginčai dėl Klaipėdos

Negalėdami tuo keliu laimėti, lenkai pradėjo kelti "laisvojo krašto" idėją, kuri rado pritarimą vokiečių tarpe, o taip pat aliantų, kuriems atstovavo prancūzai. Beveik metams praėjus nuo mainų siūlymo atmetimo, pradėjo skliti gandai, kad Klaipėda ir kraštas tikrai bus paversta "laisvuju kraštu". Tuo labai susirūpino tiek Klaipėdos krašto lietuviai, tiek Lietuvos vyriausybė. Erdmonas Simonaitis vadovaujami "Klaipėdiečiai" matė tikrai vieną išeitį — sukilimą. Tam veikiausia pritarė ir Lietuvos vyriausybė, bet oficialiai negalėjo planuojamo sukilimo remti, tuo labiau negalėjo jo organizuoti. Klaipėdiečiai pranešė, kad jie sukilimui ruošis, bet kariškai paruoštų žmonių jam vadovauti jie neturi — tokie turėjo būti atsiųsti iš Lietuvos. Prasidėjo tinkamų karininkų ieškojimas, kurie sutiktų tą uždavinį priimti sau asmeniškai su visomis rizikos pasekmėmis. O rizika buvo labai didelė: jei sukilimas nepasiseks, tai sukilėlius ir vadus baus ne tik aliantai, bet jų neužtars ir net turės išsižadėti ir savoji Lietuvos vyriausybė.

Tik po ilgesnio ieškojimo atsirado jaunas 33 metų amžiaus karininkas Jonas Budrys, kuris sutiko leistis į tuo metu daugelio vadinamą avantiūrą. Kaip žinote, jis vėliau buvo Klaipėdos krašto gubernatorius ir nuo 1936 metų Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, tuo būdu mano ilgametis viršininkas ir pirmtakūnas.

Apsisėmęs šį uždavinį vykdyti, Budrys tuojau susisieko su Vyriausioju Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetu, kuriam vadovavo tokie žymūs ir nusipelnę mažlietuviai kaip Erdmonas Simonaitis, Jokūbas Stiklorius, Vilius Šaulinskas, Martynas Jankus, Jurgis Lebartas ir kt.

(Pabaiga kitame numery)

NEW YORK, N.Y.

Nepriklausomybės įventė

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį šiemet minėsime vasario 18 d. tos pačios mokyklos salėje, kame minėjome ir pernai. Tą vietą lengva pasiekti požeminiu Jamaica traukiniu, važiuojant iki 114 stoties.

Programoje — pranešimai, rezoliucijos, meninė dalis. Smulkiau bus paskelbta vėliau.

Nepamiršta Klaipėda

Mažosios Lietuvos bičiuliai. Savanorių s-ga ir ramovėnai sausio 14 d. surengė Klaipėdos krašto įjungimo į Lietuvos valstybę 50 metų sukakties minėjimą.

Evangelikų bažnyčioje buvo bendros su katalikais pamaldos, kurias laikė kun. L. Andriekus OFM ir evangelikų kun. P. Dagys. Į jas susirinko per porą šimtų evangelikų ir katalikų.

Po pamaldų tos pačios bažnyčios salėje buvo antroji minėjimo dalis. Čia turiningą kalbą pasakė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis (ji spausdinama atskirai). Po paskaitos dainininkas Ruzgaitis padainavo šiuokščių.

ir buvo parodytos skaidrės iš Klaipėdos sukilimo.

Minėjimui gražiai vadovavo kun. P. Dagys.

J. Vlks.

LIETUVIŲ FONDO
SUAŽIAVIMAS

Gegužės 12 d. Chicagoje kviečiamas Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas. Balandžio pradžioje bus išsiųsti LF nariams kvietimai suvažiavime dalyvauti.

Daug narių per metus savo adresus pakeičia, nepažindami naujo adreso LF valdybai. Jiems siunčiami laišukai grįžta atgal. LF valdyba prašo visus LF narius, kurie yra pakeitę adresus, tai pranešti šiuo adresu:

Lietuvių Fondas, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

Kartu prašoma pranešti, kas ką žino ir apie mirusius LF narius. Juos reikia įrašyti į mirusių LF narių knyga-albumą.

Lietuvių Fondo Valdyba

Jei svetima galva gyvena, tai savo rankomis turėti žarstyt.

Valytoja apie viršininką sprendžia iš jo kabineto šiuokščių.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Ruošiamės Vasario 16-jai

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 55-tąją sukaktį minėsime vasario 18 d. Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Minėjimo meninę programą atliks žymi dainininkė Daiva Monėgirdaitė, jai akomponuos Jeronimas Kačinskas. Kalbės prof. dr. Jokūbas Stukas. Abiejų parapijų bažnyčiose bus pamaldos.

Sandaros nauja valdyba

Sausio 31 d. susirinkime išrinkta šitokia valdyba: pirm. V. Mačys, vicepirm. J. Stankevičius, sekr. J. Krasinskas, izd. A. Tamulevičius, izd. glob. J. Gaidys ir P. Kriaunelis.

Al'ai kuopa paskyrė \$25 auką, nukentėjusiems nuo gaisro Oklaichams — \$15.

Nutarta gegužės mėnesį surengti banketą lietuviškai spaudai, ypač Keleivini paremti.

Mirė

Nors sausio mėnesį oras labai gražus, šiltas, bet negailestingoji mirtis kerta lietuvių, kaip geras piovējas, dobilus. Per sausio mėn. 3 savaites jau mirė šie lietuviai: Kazimieras Kuraiša, Avota Versiackienė, Ona Žideliėnė, Petras Aikšnoras, Ona Kuzmickienė, Mikas Čepulionis, Vytautas Stalauškas (51 m.), Petras Kurlianskas (64 m.), Julius Pukis, Mykolas Kazlauskas ir Karoliūs Sinkevičius.

Užuoja J. Makaravičiui

Keleivio skaitytojas, mano jaunystės draugas Juozas Makaravičius, gyvenantis Thompsonville, Conn., neteko savo mylimos žmonės.

GANA TO JUNGO

RETO
IDOMUMO
KNYGA

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielino atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus.

Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Druage ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

nos Onos ir jaunos marčios. Jam ir sūnui reikšiu gilia užuoja.

A. Tautkus — banko patikėtinis

People Saving bankas patikėtinį tarnybon pakvietė Aleksandrą Tautkų. Jis yra baigęs Clarco universitetą.

J. Krasinskas

LAWRENCE, MASS.

Posėdžiavo Altos skyrius

Sausio 7 d. posėdžiavo Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Be visų draugijų atstovų, dar dalyvavo Tautinės parapijos klebonas kun. J. Gaspariūnas ir John Stundza, Jr., kuris Romoje lanko kunigų seminariją.

Nu arta palikti tą pačią valdybą: pirmininkas John A. Stundza, Sr., vicepirm. Mary Phillips, sekr. M. Stonie, izd. U. Penkienė.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 55-ją sukaktį minėti nutarta vasario 18 d. 2 val. popiet lietuvių katalikų tautinės parapijos salėje, Garden gatvėje.

Pamaldos bus 10 val. ryto šv. Pranciškaus bažnyčioje (kun. Alfonsas Jansonas) ir lietuvių tautinės parapijos bažnyčioje (kun. Julius Gaspariūnas).

Pagrindiniu kalbėtoju pasirūpins pirmininkas. Meninę programą paruos U. Penkienė, E. Studzaitė ir S. Vydimienė.

Po minėjimo bus vakarienė, kuria rūpinasi M. Zautrienė, M. Deltuva, J. Stapulionienė, E. Bell, Golobskienė ir A. Dedeliėnė.

Mirė

Mirė Petronėlė Gaižauskaitė - Kaminskienė, Teofilus Tartonis ir Ona Stanevičienė.

Kas norėtų gauti Amerikos Lietuvių Tarybos istoriją ir Keleivio kalendorių kreipkitės į mane.

M. Stonie

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina netams \$7.00.

JAU IŠSPAUSDINTAS IR GAUNAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, jaunių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesiveliakite jį užsisalyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

RUOŠIAMA KNYGA APIE
ST. VENCLAUSKIENĘ

Sausio 16 d. suėjo 15 metų nuo šiaurietės, žinomos visuomenininkės, pirmojo lietuviško teatro Palangoje pradininkės, jaunimo globėjos, Lietuvoje labdariniais darbais pasižymėjusios a.a.

Stanislovas Venclauskienės mirties.

Ji savo žemiškąją kelionę užbaigė Waterbury, Conn., ir ten lietuvių kapinėse palaidota.

Velionės šeimos pakvies-tas, knygai apie S. Venclauskienę medžiagą renka ir leidinį redaguoja Antanas Saulaitis (Old Colonial Rd., Oakville, Conn. 06779, U. S.A.)

Knygos spausdinimo išlaidoms apmokėti jau yra atsiradęs ir mecenatas.

Medžiagai sukaupti esą didelių sunkumų, kai negalima pasinaudoti šaltiniais už geležinės uždangos. Todėl velionė pažinusi ar su ja turėjusieji ryšių maloniai prašomi prie atmintinės knygos paruošimo prisidėti savo medžiaga: parašyti savo atsiminimų, paskolinti fotografijų, knygos redaktoriui priminti dėmesio verty atsitikimu iš velionės gyvenimo ir kt.

Tokia svarbi pagalba velionės šeimos bei redaktoriaus bus priimama su dideliu dėkingumu.

SOCIALISTŲ PARTIJA
PAKEITĖ VARDĄ

Gruodžio gale JAV Socialistų partijos konferencija nutarė pakeisti organizacijos vardą. — Išmesti žodį "partija". Dabar partija vadinasi "Social Democrats, USA".

Tas klausimas sukėlė nemažą ginčų. Už pakeitimą pasisakė atstovai įrodinėjo, kad daug kas žodį "socialistas", kuri dažnai vartoja komunistai, sutapatina su žodžiu ir savoka "komunistas". Socialdemokratai dažnai sumaišomi su "Socialist Labor Party" ir "Socialist Workers Party", kuriai vadovauja trockiniai komunistai.

"Socialdemokratai USA" vadovausis tais pačiais principais, kuriais ir iki šiol vadovavosi Socialistų partija, įsteigta 1901 m. savo vada Debsa stačiusi kandidatą į JAV prezidentus.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Garbina rusų kalbą

Poetas Antanas Jonynas šitaip liaupsina rusų kalbą: "Kilni misija čia atiteko didžiajai rusų kalbai... Rusų kalba yra didžioji dėl to, kad tai socialistinę revoliuciją pagimdžiusios tautos kalba... Į rusų kalbą išvers-tą savo kūrinių pamatytį — ypatinga laimė".

A. Jonynas skelbia, kad atėjo laikas ir mums turėti periodinį leidinį rusų kalba.

Kokia ta rusų kalba be-būtų, bet tokioje A. Jonyno kalboje mes tegirdime tik sulinkusio rusų komunistų baudžiauninko sapaliojimą.

Garbės vardai menininkam

Panevėžiečių aktoriui Do-

nai Banioniui suteiktas respublikos liaudies artisto garbės vardas. Klaipėdos dramos teatro aktorei Lai-mai Kerniūtei — Kanclerie- nei — respublikos nusipel-niusios artistės, o vilniečiui tapytojui Broniui Uogintui — respublikos nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas.

Komp. J. Juzeliūnas — daktaras

Ižymus Lietuvos kompo-zitorius Julius Juzeliūnas Leningrado Rimskio-Korsa-kovo konservatorijoje apgy-nė meno mokslų daktaro di-sertaciją "Akordo sandaros klausimu", kurioje nagrinė-jama šiuolaikinės muzikos prie-monų ir tautinio savitumo santykio problema.

Kaimo Jurgio užrašai

Patarkite, ką daryti?

Kuo ne kuo, bet laikraščio redaktoriui nenorėčiau bū-ti. Tegu paibeliai: kam tik užaina koks šis, tas jį pirš-tais smeigčioja.

Kaip tą karaliaus vaiko antrininką. Mat, karalių ga-dynėje būdavo toks papro-ty: palociuje, kuriame ma-zas karaliukas gyvendavo ir visokias šūnybes išdarinėda-vo, būdavo laikomas vien-amžis vargšas berniukas. Tam, kad būtų plakamas. Jeigu karaliukas kokį nusi-kaltimą, verta baumės, pa-darydavo, tai už tai kailį perdavo ne nusikaltusiam monarcheliui, bet jo antri-ninkui — visai nekaltam vargšeliui berniukui.

Ir Kaimo Jurgis, nemokė-damas nei padoriai rašyti, nei skaityti, yra apvainikuo-tas karaliuku, o už jo ne-mokšiskumą yra plakamas Keleivio redaktoriui.

Prašau, kumai, nesijuok-ti: teisybė sakau. Antai, pra-eitą vasarą, gavęs iš Bosto-no Lietuvių Piliečių klubo valdžios man nesuprantama kalba parašytą laišką, apie jį parašiau savo užrašuose. Keleivis išspausdino. Ir, svieteliau, kas po to atsi-ti-

ko to klubo narių susirinki-me! Toks į supermaną pana-šus galiūnas kad jau trenkė kumštini į stalą, reikdama ant redaktoriaus už mano užrašėlio išspausdinimą, kad net stalias sulingavo, o man, kampe tupinčiam, net trys dar išlikę garbanoti plauke-liai piestu iš drebulio atsi-stojo. Maniau, kad superma-nas atpažino mane: prišoks ir tvos kėdė į makaulę... Ne, jis parėkė, parėkė, kai kas jam pritarė, o redaktoriui nei šlaip, nei taip. Tyli. nors ir plakamas.

Prieš Kalėdas ir N. Metus turėjau pasikalbėjimą su Maikiu, kurį jūs, kumai, vi-si gerai pažistate ir mylite. Tas Maikis, besikalbėdamas su savo pensininku tėvu, kartais komunistus numalia-voja taip jau gražiai, kaip: gražuolė ponitė savo lūpas,

Užkiutinau pas tą Maikį ir jam atvirai pasakiau, kur ir kaip jis maliavoja komuniz-mą ne tomis spalvomis, koks jis iš tikrųjų yra. Pažįstu komunistą iš savo kaimie-tiško patyrimo ir žinau, ko-kias dvokiančias šūnybes jis yra padaręs mano bro-liams ir sesutėms Lietuvoje. Širdis neištrivėjo. Turėjau tiesą išdrožti Maikiui į akis. Jis, kaip žinote, labai užsi-rūstino ant manęs ir parei-kalavo išsinešinti iš jo kam-pelio. Išėjau tikėdamas, kad Maikis susipras, apsidairys, pagalvos ir už teisybę ne-pyks. Gal taip ir bus. Pama-tysime.

Ir, tikėsite ar ne, kaimy-nėliai, už tą mano pasikal-bėjimą ir vėl Keleivio re-daktoriui gavo pliekti. Šį kartą net du supuolė į krū-va: vienas iš Manchesterio šimame krašte, o antras iš Ka-nados. Abu vienu balsu saukdami: "Maikis išvarė Kaimo Jurgį pro duris, tai ir mes, skaitytojai, pro tas pačias duris išeiname!"

Redaktoriui dar labiau, ne-gu aname Lietuvių Piliečių klube, susigūžė už nekaltą jo pliekiamą ir pasakė Kai-mo Jurgiui:

"Nekviestas atėjai, neva-romas ir galėsi panorėjęs iš-eiti. Aš tavęs nevarau. O Maikis nebuvo ir nebus Ke-leivėje ponu, kuris galėtų išvaryti tarkininką ar skai-tytoją iš Keleivio pastogės". Ir baigdamas pridėjo: "Iš-ėjo, tai išėjo. Kagi, gaila: skaitytojų ir taip liesa, o a-nie du išeidami išsinešė ir 14 dolerių, kurie taip reika-lingi laikraščiu. Gal tu kaip nors galėtumei juos sukrapš-tyti?"

O Kaimo Jurgis daug lie-senis, negu kas galvoja. Kur dabar pulti pagalbos?

Susigalvojau kaimietiška išmone: o gal, kaip Maikio kraičiui neretas, kas nors ir Kaimo Jurgio užrašams po-skaitėlį primes? Perduo-čiau redaktoriui už padary-voja taip jau gražiai, kaip: gražuolė ponitė savo lūpas,

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas paruošė nutarimo projektą, pritaikytą Vasario Šešioliktosios mi-nėjimui. Norį šiuo projektu pasinaudoti, prašomi rašyti: VLIKas, 29 W. 57th St., New York. N.Y. 10019.

KANADOS NAUJIENOS

Vaikų priedai

Valdžia, norėdama pagel-bėti tėvams auginti vaikus, kas mėnesį moka po \$6 už kiekvieną vaiką iki 10 metų amžiaus ir po \$8 nuo 10 iki 16 metų. Šie preiadi turi bū-ti panaudoti vaiko išlaikymui, jo mokymui ir auklėjimui.

Šeimos parama

Imigrantų šeimos pirmai-siais metais gauna vaikų priedus — Family Assisten-ces — tokio pat dydžio, kaip ir vaikų priedai.

Šeimos priedai

Šeimos priedai — Family Allowances — yra mokami visiems vaikams, kurie gimė Kanadoje, įskaitant ir imi-grantus. Prašymų formos gaunamos pašto įstaigose. Pasirašius prašymas pasiun-čiamas savo provincijos ra-jono ištaigos direktoriui.

Federalinė valdžia nuo 1964 m., tėvams prašant, moka po \$10 per mėnesį vai-kų priedo tiems tėvams, ku-rių vaikai 16-18 m. amžiaus lanko mokyklą arba gydyto-jų prižiūrimi, kad negali mokyklos lankyti.

DIRBKIME VIENINGAI

SLA 72-ji kuopa (Hamil-tone, Ont.) atsiuntė labai ilgą raštą, kuriame rašo, kad tokie straipsniai apie SLA, kaip K. Janutos, kurie buvo išspausdinti Kelevy 1972 m. rugpjūčio 15, spalio 10 ir 17 d. Susivienijimui esą žalin-gi. Raštas baigiamas šitaip: "SLA 72-ja kuopa sudaro vien tik naujieji ateiviai. Kuopos narių galvosena yra tokia: vieningai dirbkime Susivienijime. Dirbkime Su-sivienijimui taip nuosirdžiai, kaip dirbo senieji ateiviai. Tada jo veikla bus našes-nė".

Raštą pasirašė kuopos pirm. J. Šarapnickas, vice-pirm. P. Dauginas, sekr. J. Bajoraitis ir ižd. A. Kaušpė-das.

ISĖJO NAUJAS VARPO NUMERIS

Šis 163 puslapių numeris skirtas jaunimui reikalams svarstyti. Jame rašo J. Au-dėnas, St. Barzdukas, G. Breichmanienė, J. Daugėla, M. Drunga, dr. J. Kazickas, A. Kučys, dr. J. Pajaujis, J. Reizgytė, R. Sakadolskis, dr. J. K. Valiūnas, A. Zapa-rackas ir kt.

Kam rūpi mūsų ateitis, mūsų jaunimas, tas turėtų tą Varpo numerį įsigyti.

Varpo administracijos ad-resas: T. Briskaitis, 1214 N. 16th Ave., Melrose Park, Ill. 60160.

Varpą galite gauti ir Ke-leivio administracijoje.

tiems, kurie neturi kuo atsi-lyginti. Ir lietuviška, ir kriš-čioniška.

Jeigu tokiu neatsiras, ta-da prašau patarkite, kas da-ryti? Nepraštam atėjus pa-silikti, ar nevaromam išeiti?

Kaimo Jurgis

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tema:

Dievo karalystė ir jos ženklai priežastys

(Tęsinys 6)

Šiandien Palestina, ta šalis, kuri buvo tuščia per aštuonioli-ka šimtmečių, žydi kaip rožė. Kas metai tūkstančiai žydų lie-ka kolonizuojami savo tėvų ša-lyje. Didysis žydų persekiojimas Balkanuose, Rusijoje ir Vokiet-i-jai, apie ką Viešpats buvo pra-našavęs, buvo Dievo naudoja-mas greitesniam jų įvedimui į Palestiną. Turtingi ir neturtin-gi žydai visame pasaulyje su-rinko milijonus turtais ir sky-rė juos žydų susilpinimui Palesti-noje, Zionizmui vadovaujant. Su kiekviena diena Palestina daro-si panašesnė į Edeną Daržą.

Dabar pažūrėkime dar į kitus ženklus, apie kuriuos parašyta Biblijoje ir kurie turi pasirodyti pirma negu visos žemės giminės bus palaimintos. Daug iš senes-nių žmonių gali pažūrėti atgal į savo kūdikystės dienas ir pa-tikrinti faktą, kad tose dienose gyvenimo sąlygos neadaug ka-s skyrėsi nuo to, kaip žmonės gy-veno šimtais metų atgal; gyve-nimas buvo primityvus, ir žmo-nės neturėjo progos naudotis šių dienų pagerinimais, nes jie dar buvo visai nežinomi.

Mūsų trumpame amžiuje yra išrasta mašinos, su kuriomis jau naudojamės savo kasdieniniame gyvenime. Pavyzdžiui, skalbia-moji mašina, dulkių valytuvai, siuvamos mašinos, automobiliai, trokai, gatvėkariai, busai, trau-kiniai, garlaiviai, povandeniniai laivai, orlaiviai. Moderniški ma-mų apšildymai, didieji tiltai per didžiausias upes, kietų ir lygių viešelių įtaisyimas. Elektra ir jos jėgos pritaikymas prie visokių įrankių ir mašinų. Telefonai, netegramai, bevielės telegrafai. Vėlesniais laikais dar išrastas radio, per kurį balsas yra giri-damas ant visos žemės apskritumo. Panašiai ir fonografo. Paskiau-sia gi buvo išrasta taip vadinama televizija, su kurios pagal-ba galima savo namuose matyti vaizdus ir girdėti balsą už kelių šimtų mylių.

Šiose paskutinėse dienose dar buvo išrasta atomo energija, ku-ri turi baistytinai didelę jėgą, kuri buvo naudojama destruktiv-čiam tikslui; bet galima tikėti, kad laikui bėgant ta pati jėga bus pritaikyta ir naudojama ap-lamai žmonių reikalingam ir jų gerovei.

Taigi, mūsų amžius yra ste-bulkių ir perversmų amžius, tik tarpais nebūdami akyklus mes to nepastebėjome. Skaitant gi Šven-tąjį Raštą ir tęmiant pranaša-vimų išsipildymą, mes galime pastebėti, kokie dideli Dievo darbai įvyksta ant žemės šiame laike. Šio pasaulio vieton bus į-steigti viena visavietinė Karal-ystė, kurios Dievo žmonės ilgai laukė ir maldose prašė sakydami: "Ateik Karalystė tavo, būk čia tavo, kaip danguje, taip ant žemės".

Toje Karalystėje karaliaus Kristus su savo išrinktąja E-vangelijos amžiaus bažnyčia, nes parašyta, kad jie bus Dievo ir Jo Kristaus kunigai ir kara-liaus su juo tūkstantį metų (Apr. 20:6). Kalbėdamas prily-ginimais pats Jėzus pasakė: "samo mokytojus, kad Jis turi dar kitas avis, kurios nėra iš šio-tos avies (nėra priskaitomos prie Evangelijos Amžiaus Baž-nyčios, bet yra tai pasauliniai žmonės). Ir tas Jis zadėjo vesti į savo avide, ir jos klausys Jo balso ir bus viena avide ir vie-nas Ganytojas. (Žr. Jono 10: 16).

Taigi vienintelė visos žmoni-škos viltis yra Karalystė Kris-taus, kuris turi karaliauti, kolei visi Jo priešai bus pažeminti ir padaryti Jo paklusniais pavai-diniais. Paskučiausioji neprietelė, kuri bus sunaikinta, yra mir-tis. (1 Kor. 15:25,26). Čia sumi-nėtieji žmogaus priešai yra tai, kas žmogų vargina ir kankina iki jo mirties. Nuo tų visų žmo-gaus bus netolimioje ateityje iš-laisvintas.

Kas domėtis Tiesa, mes pri-sištensim veltui spaudos. Kreipki-tės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students, 212 E. 3rd Street, Spring Valley, Ill. 61362.

(Skeibimas)

Ką tik gavome

Palikimas, poeto Fausto Kiršos iki šiol niekur ne-spausdinti eilėraščiai, jo už-rašai įvairiais klausimais ir kt., 318 puslapių knyga, ku-rią spaudai paruošė Stasys Santvaras. Kaina \$6.00.

Kritusieji už laisvę, II to-mas, parašė Vladas Ramo-jus, 195 psl., kaina \$5.00.

Aidai ir šešėliai, premi-juotas romanas, parašė Va-cys Kavaliūnas, 234 psl., kaina \$5.00.

Samo ežero sekliai, skaiti-niai jaunimui, parašė gabi jaunokis ūrėja Nijolė Jan-kutė, knyga labai intriguojanti, 137 psl., kaina \$4.00.

Kovos dėl Lietuvos nepri-klausomybės 1918-1920 m., I tomas, parašė Kazys Ala-šauskas, 490 psl., kaina \$15.

Įvykiai ir žmonės, genero-lo Stasio Račickio atsimini-mų III tomas, 616 psl., kai-na \$15.00.

Amžinas lietuvis, II dalis, parašė Vytautas Alantas, 414 psl., kaina minkštais viršeliais \$6.00, kietais \$6.50

Šventaragis, istorinis ro-manas, I tomas, parašė Vy-tautas Alantas, 405 psl., kai-na minkštais viršeliais \$5.00, kietais — \$6.00.

Lietuva graži tėvynė, Va-lės Vaivorytės eilėmis apra-syta, Jono Tryčio iliustraci-jos, brangi dovana vaikams, 43 psl., kaina \$4.00.

Žemės ūkio gamybinė ko-operacija Nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 (rašo dr. Vl. Bublys, J. Fledžins-kas, J. Glemža, J. Strazdas, P. Rudinskas, L. Dargis, K. Šeštokas, J. Vilkaitis, L. Gi-riūnas, A. Reventas), 257 psl., kaina minkštais virše-liais \$9.50, kietais \$10.00.

Dabarties kankiniai (Lie-tuvos vyskypų kunigų ir ti-kinėjų kryžiaus kelias pir-mojoje ir antrojoje sovietų okupacijoje), parašė Matas Rאיסups, 434 psl., kaina — \$10.00.

Amerikos Lietuvių Taryba (30 metų Lietuvos laisvės kovoje), parašė Leonardas Šimutis, 498 psl., kaina \$10.

Gana to jungo, Kipro Bi-elinio atsiminimų III-sis to-mas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, pa-rašė Vladas Požėla, 335 psl., kaina \$4.00.

Mykolo Krupavičiaus atsi-minimai, 364 psl., kaina — \$10.00.

Ar skaitytos?

Versmės ir verpetai, aki-mirkiai — straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų ak-tualiaisiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kai-na \$5.00.

Radvila Perkūnas, istori-nė pjesė, parašė Balys Sruo-ga, 130 psl., kaina \$4.00.

Paaikškinimas visuomenei apie

PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgaliota VNESPUSYLTORGo priimti ir siųsti DOVANŲ užsakymus giminėms Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Ameri-koje, kuri siūnia DOVANŲ užsakymus į VNESPUSYLTAR-Gą be jokių tarpininkų, bankų etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Ameri-koje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMENYBES RUBLIŲ PAZYMEJIMAMS ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESPUSYLTORGA, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESPUSYLTORGo krautuvėse ir prekių sandė-liuose daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Ameri-koje VNESPUSYLTORGo autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Ameri-koje, kuri gauna VNESPUSYLTORGo paskyrimą AUTOMO-BILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Tai yra šie modeliai:

ZHIGULI - VAZ 2101 — \$3214.00. MOSKVICH 412 IE — \$3298.00. MOSKVICH 408 IE — \$3033.00. ZAPOROZHETS -ZAZ 968 — \$2026.00, —jeigu jau nebus buvę anksčiau par-duoti.

Kas pirmas ateina — tam pirmam patarnaujama!

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

PACAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
488 Madison Ave., Floor 21st,

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 28 ir 27 g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10001

Tel. (212) — 685-4537

Būkite tikri, kad paduodate savo užsakymus tikrai autorizuo-tai firmai.

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

IVYKIAI IR ŽMONES, gen. Stasio Račickio atsimi-nimų III tomas, 616 psl., kai-na \$15.00.

JAUNYSTĖS ATSIMINI-MAI, Vlodo Požėlos, 335 psl., kietis viršeliai, kaina — \$4.00.

MYKOLO KRUPAVI-ČIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina \$10.00.

MES VALDYSIM PA-SAULI, parašė L. Dovyde-nas, I tomas 268 psl., II to-mas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD /by Liudas Dovydenas, 217 psl., kaina \$5.00.

GANA TO JUNG, Kip-ro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

LIETUVA BUDO, Stepo-no Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepo-no Kairio, 450 psl., kai-na \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kip-ro Bielinio, 592 puslapiai, kaina \$2.00

DIENOJANT, Kipro Bi-elinio, 461 psl., kaina \$2.00

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

KONTRZVALGYBA LIE-TUVOJE, Jono Budrio at-siminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsimi-nimai, parašė Juozas Kapa-činskas, 273 psl., kaina \$3.

PER GIEDRĄ IR AUD-RĄ, Mykolo Vaitkaus atsi-minimų (1909-1918) IV to-mas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsimi-nimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais—\$3.75.

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, Kazio Griniaus, I to-mas, 300 psl., kaina \$2.25.

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

LIETUVOS VYČIO PED-SAKAIS, Juozo Strollos idomūs 1940-1945 m. atsimini-mai, 176 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMA LIE-TUVA ATSTATANT, Ra-polo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIE-TUVA, R. Skipičio atsimi-nimų II tomas, 476 psl., kai-na \$7.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juo-zas Liūdžius, 246 pusla-piai, kaina \$3.00.

KĄ LAUMES LEME (apie Salomėją Nėrį), Pet-onėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. F. Kalvaitės-Karvelie-nės, 360 psl., kaina \$3.50.

DANGUS DESESYSE, — 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais \$3.75.

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žeko, 476 psl., kai-na \$5

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, Petronė-lės Liūdžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik, kaip sveikas! Per šventes mudu pradėjom rečiau besimatyt.

— Per šventes, tėve, kiti už mus kalbėjo.

— Žinai, kai aš rečiau su tavim sueinu, tai nežinau, kas ant svieto darosi. Gal atsitiko kas naujo?

— Mūsų prezidentas liepė nutraukti šiaurės Vietnamo bombardavimą; atrodo, kad bus šiaip taip sulipyta taika. Tai vienas dalykas. O ant-
ras — Washingtonė buvo suruoštos nepaprastos inau-
guracijos įskilmės. Nixonas
buvo prisaikdintas antrajam
prezidento terminui ir pasa-
kė tai progai pritaikytą kal-
bą, kuriai parašyti jis buvo
pasikvietęs specialistą kal-
bų rašytoją ir abu pasitrau-
kė į Floridos salą, prakaity-
vo šešias dienas.

— Tai, turbūt, buvo labai moksliska kalba, ar ne?

— Ne, tėve, politikieriai moksliskų kalbų nerašo. Prezidento kalba turėjo būt informacinė, bet nedaug ką painformavo. Amerikos vi-
suomenė šiaandien daugia-
sia rūpi klausimas, kas bus
su Vietnamu — taika ar il-
gesnis karas? Bet presiden-
tas savo kalboje lyg vengė
šito klausimo. Jis užsiminė
apie tai tik dviem atvejais.

Aiškiau už jį išsireiškė savo kalboje jo karo ministras
Melvin R. Laird, kuris kal-
bėjo diena pirmiau.

— Tai ką jis pasakė?

— Jis laikė savo kalbą Pietų Vietnamo diktatoriui, kuri Washingtonas laiko to Vietnamo "prezidentu".
Taikydamas jam savo kalbą
Laird pasakė: Nuo dabar tu
vadovausi vienas. Mes iš
Vietnamo išeinam. Ir mes
neketinam grįžti, nepaisant
kas atsitiks ateity.

— O ar jis nepasakė, kas ateity gali atsitikti?

— Apie tai jis išsireiškė labai abejingai. Sako, aš ne-
galiu užtikrinti, kad šaudy-
mas ir žudymas neprasidės
iš naujo, nežiūrint, kad tai
kos sutartis bus jau pasira-
šyta. Aš, tėve, galvoju, kad
tokios pat nuomonės yra ir
prezidentas Nixonas ir kad
del to jis nenori plačiau apie

Vietnamą kalbėti.

— Nu, o kaip tu, Maiki, rokuoji, kas būtų, jeigu, tai
ką padarius, karas prasidėtų
iš naujo ir Pietų Vietnamas
negalėtų vienas nuo komu-
nistų apsiginti? Ar Ameriko
negrįžtu į Vietnamą atgal
jeigu ji būtų iš ten jau pa-
sitraukusi?

— Šitas klausimas, tėve, buvo pastatytas ir karo mi-
nistru Lairdai, kai jis an-
dien kalbėjo laikraščininkų
susirinkime.

— O ką jis atsakė?

— Jis aiškino šį klausimą
gana plačiai, tačiau aiškia-
nieko nepasakė. Kaip mudu
suprantam, tėve, oficialia
karo vadas yra prezidentas
Nixonas, bet jis yra tik po-
litikierius. Karo mokslo ji-
nėra studijavęs. Todėl prak-
tiškai karą diriguoja Penta-
gono generalinis štabas. Ka-
Pentagonas nutaria, tą pre-
zidentas skelbia kaip savo
išminties planą. Pentagonas
iš anksto jau numatė, jog A-
merika šito karo nelaimės
kaip seniau nelaimėjo japo-
nai, o paskui pralaimėjo
ir prancūzai. Bet kad Ame-
rikai pasitraukus komunis-
tai neužimtų Pietų Vietna-
mo, Pentagonas sugalvojo
tą karą "suviatnaminti".

— O ka reiškia "suviatnaminti", Maiki?

— Tai reiškia sustiprinti
Pietų Vietnamo militarizmą
tik, kad jis vienas galėtų
kariauti prieš komunistus.
Tuo tikslu Amerika prigri-
beno tenai valybę ginklų
bombonešiu ir bombų, pri-
krovė sandėlius maisto, pri-
samdė svetimų kareivių iš
Tailando, Kambodijos. La-
oso ir Korėjos, išmokė juo-
vartoti Amerikos mašinas
ir dabar jau bando savo ka-
reivius iš Vietnamo ištrauk-
ti. Vadinas, tegul mušasi ir
žudo vieni kitus patys viet-
namiečiai. Karas "suviatna-
mintas".

— Olrait, Maiki, čia gud-
rus skvmas. Ale pasakyk,
koks iš to bus pažitkas mūsų
Amerikai?

— Turbūt, norėjai pasa-
kyti, kokia bus Amerikai
nauda ne "pažitkas"?

— Jes, jes, kokia nauda?

Išėjo Keleivio kalendorius kaina \$1.50

— Apie tai, tėve, abejoja
ir Mr. Laird. Gal abejoja ir
pats prezidentas, ką tuo ka-
ru Amerika laimės, nes ne-
žino, kuo "vietnamizacija"
gali pasibaigti. Juk susam-
dyti Amerikos pinigais Sai-
gono diktatūrai ginti sveti-
mi kareiviai gali susiprasti
ir pakelti maištą, nes koks
reikalas jiems listi į ugnį?

— Jes, Maiki, gali taip at-
sitikti. Kas tada atlygintų
už pralietą Amerikos žmo-
nių kraują, kas sugrąžintų
paleistus su bombų dūmais
dolerius?

— Nuostoliai baisūs, tėve.
Senatorius Kennedy an-
dien pranešė senatui, kad
iki šių metų pradžios Viet-
name buvo 58,000 amerikie-
čių užmušta ir 300,000 su
viršum sužeista. Juos išvežė
sveikus, o parvė be rankų
be kojų ir daugelį be akių.
Kaip jausis jų motinos, tėvai,
broliai ir seserys? Kurie bu-
vo vedę, tų liko žmonos su
vaikais. Kaip jos jausis ir
iš ko gyvens? Baisus krimi-
nalas, tėve!

— Nu, pasakyk, ar niekas
nebus dėl to kriminalo nu-
baustas?

— Kaltininkai turėtų būti
nubausiti, tėve, kaip buvo
nubausiti nacių vadai po
Antrojo pasaulinio karo. Ir
Amerikos atstovai tada bal-
savo juos karti. Bet kas pa-
kars Vietnamo karo kalti-
ninkus?

— Jes, Maiki, nėra tokio
teismo.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Po \$1.00: A. Maneikis, Manden, Mich., J. Drazdis, Hartford, Conn., V. Domeika, Hamilton, Ont., V. Galdikas, St. Catharines, Ont., A. Fred, Toronto, Ont., B. Bartasius, Worcester, Mass., J. Malinauskas, Greenport, N.Y., A. Atkonis, Kearney, N.J., P. Petrakis, La Salle, Que., A. Eskat, Vokietija, L. Tursk, Brockton, Mass., P. Tamulevičius, So. Boston, Mass., A. Marazas, Bridgeport, Conn., J. Krivickas, Detroit, Mich., A. Garbas, Toronto, Ont., J. Mikalauskas, Toronto, Ont., J. Simokat, Dorchester, Mass., U. Matis, McGregor, Manitoba, A. Vencius, Brookfield, Ms., M. Norkūnas, So. Boston, Mass., M. Meškis, W. Roxbury, Mass., W. Tomkūnas, Manchester, Conn., J. Rimavičius, Baltimore, Md., A. Gaidukas, Oxnard, Cal., D. Pocius, Brooklyn, N.Y., J. Kulick, Newark, N.J., O. Rojus, Lethbridge, Alb., J. Knkulis, Brooklyn, N.Y., J. Raciū, Los Angeles, Calif., T. Tipshus, Elmwood Park, Ill., A. Satkauskas, Oakville, Conn., F. A. Drukten, Thundersbay, Ont., J. Čereška, Brooklyn, N.Y., Ch. Kryžia, vicia, New Haven, Conn., J. Jaram, Warwick, R.I., J. Radzius, St. Petersburg, Fl., M. Zack, Pico River, Cal., V. Sirvydas, Nashua, N.H.

Po 50 centų: A. Matulis, Detroit, Mich., K. Jakus,

Pasaulis aplink mus

SEPTYNIAKAMPIS DEVYNIARANKIS

Pereidami į dešimtainę piniginę sistemą, britai panaikino popierinį pusvarį (10 šilingų) ir vietoj jo nusikaldino metalinį 50 penų. Ypatingas tas naujasis metalinis: jis turi septynis kampus (kai ant lygaus pagrindo pastatai, tai labai drąsiai stovi, nedrimba).

Ai, kiek tada buvo triukšmo dėl to pinigų, kai jis pasirodė! Vieniems jis pasirodė per didelis, dėl to nepatogus kišenei, nes gali ją greit sudraskyti. Kiti jaudinosi, kad ji, nors ir tokį kampuotą, bus lengva sumaišyti su maždaug tokio pat didumo 10 penų moneta. Dar kiti buvo suradę kitokio pagrindo tam pinigui nurėkti. Ir tie naujojo pinigų priešai tiesiog ultimatumą skelbė: tegu jis būna ko greičiau panaikintas.

Dabar visi apsiprato, ir septyniakampis puikiai įsipilietino ir jaučiasi, atrodo, daug patogiau, negu į Britaniją atvežtieji iš Ugandos išvartieji britų pasus turėjęs jie azijatai.

Dar daugiau: bus nukaldintas toks septyniakampis 50 penų daug gražesnis, su užu širdies griebiančiu draugystės ir pasitikėjimo simboliu. Tos monetos pakraščiu nupiešta bus lyg kokių vainiku devynios rankos, viena kita už riešo laikanti. Tuo naujuoju pinigų bus atžymėtas Britanijos įsijungimas į Europos Ekonominę Bendruomenę, kai ji bus jau viena iš devynių to sambūrio valstybių. (Jau yra. Kel. red.).

S. Baltaragis

Chicago, Ill., V. Selivončikas, So. Boston, Mass., R. Sanauskas, Nicholson, Pa., A. Petraška, Hamilton, Ont., U. Naidičius, Baltimore, Pa., E. Rimkus, Port Arthur, Ont., B. Pauža, New Port Richey, Fla., N. Vaina, Hamilton, Ont., H. Armin, Baltimore, Md., P. Paull, Cleveland, Ohio, J. Vrubliauskas, Hamilton, Ont., K. Virușis, Toronto, Ont., N. Labukas, Brockton, Mass.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Administracija

NEW HAVEN, CONN.

Vasario 15 minėjimas

LB apylinkės valdyba nutarė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį minėti vasario 18 dieną.

10 val. ryto bus pamaldos lietuvių parapijos bažnyčioje, po pamaldų bus padėtos gėlės prie lietuviško kryžiaus, o 3 val. popiet didžiojoje parapijos salėje bus iškilmingas susirinkimas. Kalbės dr. Henrikas Lukoševičius, naujas New Haveno gyventojas.

Mening programą atliks nesenai suorganizuotas N. Britaino lietuvių parapijos choras, vadovaujamas Jono Beinoriaus. Tai bus pirmasis pasirodymas už New Britaino ribų.

Po minėjimo bus vakarinė.

LF dešimtmetis

LB apylinkės valdyba, kad ir pavėlavusi, balandžio mėnesio pradžioje žada su-
vuoti Lietuvos Fondo dešimtmečio minėjimą.

Remia Vasario 16 gimnaziją

Jei norim lietuviųbe ilgiau išlaikyti, turime rūpintis, kad kuo daugiau jaunimo mokėtų lietuviškai kalbėti, rašyti ir lietuviškai galvoti. Vasario 16 gimnazija tam ir tarnauja. Jai trūksta lėšų, todėl visi turime jai savo centais padėti.

SLA kuopa paskyrė \$50, o J. Silkieienė pridėjo dar savo auką. SLA 4-ji apskritis paskyrė \$100. Albinas Kuslys aukojo \$20.

Albina Lipčienė

Geris žodynai

NAUJA ASTUNTOJI PRADALGĖ

Anglų-lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavi-
naitė ir Šlapoberskis, apie
27,000 žodžių, 511 psl., kai-
na -- \$5.00.

Lietuviškai anglų kalbos žodynas, Vilius Peteraičio, 1
laida, daugiau kaip 30,000
žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

Keleivyje jau galima gau-
guotą Astuntą Pradalgę,
ti rašytojo K. Barėno reda-
kurioje yra 23 rašytojų pro-
zos, poezijos ir dramos kū-
rinių. Kaina minkštais vir-
šeliais \$4.50, kietais—\$5.00.

PATARIAMA ĮSIGYTI

K. Barėno

Atsitiktiniai susitikimai,
216 psl., kaina minkštais vir-
šeliais \$2.50.

VLADAS POŽELA

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucio-
nariaus, nepriklausomos Lietuvos
įžymaus advokato, Seimo nario, mi-
nistro Vlodo Poželos labai
įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras
juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00.
Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima
gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4
knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešio karaliaus Jurgio
Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija
Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų
turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasa-
koti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo drau-
gį, džiamaus lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revo-
liucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katargos,
vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą,
seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža
teturimetokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų
skaitytojų mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasa-
koja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tarymo
mokslo ir baisingą praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyk-
las ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO prenumerata--gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

EDVARDAS CINZAS

Ranka

(iš romano "Raudonojo arklio vasara")

(Tęsinys)

Jis kurį laiką vairavo tylėdamas. Kramtė pypkę ir dairėsi.

Vakar jis užsispyrė nuvežti mane pas Garmolenus, nepaisydamas pavojų, o gal ir nelaimės, kuri kiekvieną akimirka galėjo užgriūti. Pasipriešino mano išvykai džiūpu į Bastognę, saugodamas Moną ir Filonę, kad priepuolio apimtas nenutrenktų džiūpo ir prarają. O dabar ramiausiai šnekučiuojasi su manim, tarsi būčiau sveikiausias žmogus pasaulyje.

Žvilgtelėjau į jo veidą, bet nepastebėjau jokio įtemimo, jokios baimės, tarsi jis vairuotų lygiomis miestelio gatvėmis, o ne kalnų slaituose iškirstais keliais.

— Aš nejučiau jokio pašaukimo medicinai, daktare Roksai. Stojau į fakultetą, vien norėdamas greitai praturtėti. Užaugęs angliakasių barake, įsigijau alergiską pasišlyktėjimą blakėmis ir troškimą turėti daug pinigų, ne tokius trupinius, kokius kiekvieną savaitgalį parnešdavo tėvas. Štai, pažiūrėkite, ir dabar turiu pluoštą kišenėje. — Ištraukiau ir parodžiau jam. — Nors pirmojo skrodimo metu neapalpau, bet vistiek kelias savaites negalėjau valgyti mėsos. Paskui apsipratau, kaip ir kiti. Baigęs bendrąjį kursą, perėjau į chirurgiją — daugiausia uždarbio žadančią sritį. Manau, kad neturiu jokių ypatingų gabumų ir tik mano tautai būdingu atkaklumu prasi-veržiau į geriausiai baigusiuji eilės. Profesorius Diubas atkreipė dėmesį į mane ir pasikvietė į savo privačią kliniką.

— Prisimenu Diubą, — nusišypsojo jis, pristabdydamas džiūpą ir leisdamas man užsidegti cigarete. — Neseniai Medicinos žurnale skaičiau, kad jis estetinėje chirurgijoje daro stebuklus. Tai jis pasuko tave į tą sritį?

— Diubas greitai perprato mane ir išsiuntė į Niujorką pasitobulinti. Grįžau po metų, atidirbau jam, ką buvau skolingas, ir atsidėjau ortopedinei chirurgijai. Gal todėl taip padariau, kad supratau, jog pinigų vaikymasis niekur neveda, o gal ir tėvas paveikė mane. Išmokslinau tave, kad būtum naudingas darbo žmonėms, o tu nuėjai turtuolių žmonoms snukuoti dailinti, — pasakė jis. — Nuėik į ligonines prie anglies kasyklų, pažiūrėk tenai į sulaužytas rankas ir kojas, į sutriusktus nugarkaulius ir pasvartyk, kur būtum naudingesnis.

— Na, ir kas? — paragino jis, kai aš nutilau.

— Ką tėvas pasakė, aš tai žinojau, bet nuėjau ir pasižiūrėjau, kaip jis buvo siūles. O apsižiūrėjęs likau pas Diubą, bet pasirūpinau, kad į jo kliniką atgabentų sunkiau sužalotą angliakasių. Iš pradžių Diubas nenorėjo nė girdėti apie tokius sužalotuosius, bet vėliau suprato, kad jam bus naudinga, jeigu ir plebėjai apie jį žinos. Taip aš nejuociom įsijungiau į ortopediją ir tur būt, joje pasiliksiu žinoma, jeigu Raudonasis arklys nepramato man kitokių likimo...

— Kur dabar tavo tėvas? — skubėjo jis.

— Liežo angliakasių sanatorijoje. Kai aš pradėjau suprasti, koks pavojingas yra angliakasių darbas, buvau per vėlu: silikozė jau graužė jo plaučius. Taigi, daktare Roksai, širdį perkeliame į kitą krūtinę, o paprasčiausi akmens dulkių nepajėgiame sutvarkyti.

— O motina?

— Ji romesnė. Ji nemaištauja nei prieš Dievą, nei prieš žmones. Visi angliakasiai pasenę serga, sako ji. Manau, kad ji neišsamonina, kaip kankinasi lėtai dūstanti žmogus. Ji nežino, kad tėvas ateinančią žiemą mirs. — nebe pirmą kartą jis toje sanatorijoje. — nežino, kad nebesugrįš.

Jis pamušė galvą, tarsi marškinių apikaklė veržtų gerklę. Norėjo dar kažko paklausti, bet susilaikė. Aš supratau jį, todėl ramiai atsakiau:

— Jie nieko nežino apie mano priepuolius. Iš Lerno olos parašiau, kad išvykstu į Angliją, į ortopedinių kūrų kursus. Vis arčiau jų negu Amerikoje.

Pasiekę kalvos viršūnę, pamatėme slėnyje nusitęsus miestelį. Rudos stogų čerpės jaukiai švietė saulėje. Kas dienis spalvotų paveikslukų miestelis, kurį aplenkdamas laikas ir įvykiai ir apie kurį slankiojo, manęs ieškodamas Raudonasis arklys.

— Gal išgersime stiklą alaus? — paklausė jis, kai privažiavome Filonės kavinę.

Aš sutikau, ir mes sustojome prie kavinės durų. Emilis pasitiko mus šypsodamasis. Jis trypinėjo kavinėje, žaisdamas su šunim. Žanina stovėjo už bufeto, Filonės vietoje, ir sriubčiojo vyną. Turbūt, visada taip būna, kai Filonė išvyksta į Bastognę.

Ada Karvelytė

NE TA ŠALIS

O ne, — ne ta šalis čia,
Ne tėviškė miela —
Čia žvaigždės tokios blyškios,
Naktis čia taip juoda...

Nekvepia šičia mėtos
Darželiuos vakarais —
Čia vasaros iš lėto
Vis žydi nebyliai...

Čia negirdėt gegulės,
Nei sienpiovio dainos —
Čia nēr senos motulės,
Nēr sesės mylimos...

Vai ne, — ne ta šalis čia,
Ne Lietuva miela —
Čia žvaigždės tokios blyškios,
Čia vasara ne ta.

1950 m.

(Eilėraštis iš neseniai išėjusio iš spaudos autorės poezijos rinkinio "Ne tie vaikai". Jį galima gauti ir Keleivio administracijoje. Kaina \$2.00).

"AMERASIANS" VAIKAI ŠAUKIASI PAGALBOS

Gerokai prieš Kalėdų šventes Chicago užplūdo vadinamųjų "junk mail" laišku gausybė, kuriose visokios labdaros, kovai su ligomis, religinės ir kt. organizacijos prašo piniginių aukų. Būdingas vienas iš tų laišku yra žinomos amerikiečių rašytojos Pearl S. Buck kreipimasis. Ji yra įsteigusi fondą amerikiečių kareivių su azijietėmis merginomis sugyventiems vaikams šelpti.

Tu "Amerasians" vaikų yra didžiuliai skaičiai Japonijoje, Korėjoje, Okinavoje, Filipinuose, Taivane, Tailandu ir Vietname. Tikri jų skaičiai nepateikiami, bet apytikriai skaičiuojama simtais tūkstančių. Šie vaikai ir jų motinos vietinėse visuomenėse yra išskiriami, atmetami, paniekinami. Daugelyje vietų matysi balto ar negro tėvo paliktus tenyščius vaikus apšepusius, beviltiškai slankiojančius po užkampius, šiukšlynus. Tai skaudu gyvenimo ironija.

Kas dėl to kaltas? Tik jau ne tie varšai, bedaliai ir beiteities vaikai.

Po metų kūr ar keliolikos "ie Amerasians" berniukai ir nergaitės bus suaugę. Kur jie pasuks, kokią gyvenimo socialinę būitį pasirinks?

Atsakoma, kad komunizmas.

Tačiau vien šalpomis iš Amerikos vargu bus galima sigyti tų vaikų simpatijas Amerikai. Istorijoje gali atiti laikas, kad dar tiems pačioms amerikiečiams gali ekti kovoti su ju pačiais tetai paliktais vaikais.

Amerikiečiai nemažai savo prieauglio yra palikę ir

— Žmona išvyko pas meilužį į Bastognę, o aš, kaip matote, apie padavėją - virėją glaudausi! — juokėsi jis, apšnodamas žaninai per šlaunį. — Iš kur jūs, daktarai, okie dulkini?

(Bus daugiau)

(Ši Eduardo Cinzo romano ištrauka perspausdinama iš literatūros metrašio "Aštuntosios Pradalgės", kurią galima gauti ir Keleivio administracijoje. Kaina minkštas viršelias \$4.50, kietais — \$5.00. Išleido Nidos Knygų Klubas Londone, Anglijoje).

Teises patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
1860 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Nors čia gyvenau jau daugiau nei 17 metų ir, rodosi, nesu nei bemokslis, nei kvailas, bet šios šalies įstatymų aš nesuprantu ir nesuprasiu.

1957 metais išsiskyriau su žmona. Tai įvyko po visokių tarysų ir tragedijų. Turime vieną dukterį ir tris sūnus. Tada visi mūsų vaikai tebebuvo nepilnamečiai. Teismas priteisė man mokėti nemažą sumą vaikams ir žmonai išlaikyti. Mokėjau reguliariai. Dirbau sunkiai, net dviejose darbovietėse. Kartais būdavo taip sunku mokėti, kad tekdavo pasiskolinti iš gerų draugų, kurie mane užjautė, kiek galėdami. Nors turėjau keletą progų, na, ir noro vėl vesti, bet susilaikiau, nes supratau, kad dvi šeimas išlaikyti bus neįmano ma.

Dabar praėjo 15 metų. Sūnus baigė kolegiją, dukterė baigė sekantįjį vasarą. Du jaunesnieji sūnūs jau yra 16 ir 18 metų amžiaus. Vienas baigė High School šiemet, kitas yra "sophomore" (antais metais high school). Žmona yra registered nurse (gailstingoji sesutė), dirba ir uždirba beveik 200 dolerių per savaitę, 20 dolerių per savaitę daugiau, negu aš.

Pagalvojau, padvejojau ir nutariau vėl apsigyventi. Vienam gyventi liūdna, ir, jei žmogus susirgtum, kas tada būtų? Nebūtų kam ir negyva rasti, jei žmogus staigiai numirtum.

Skaitydamas Tamstos patarimus, mačiau straipsnį, kad visuomet esą galima paprašyti teismą pakeisti nutarimą dėl vaikų ir buvusios žmonos išlaikymo; rolosi, Tamsta tai pavadina "modification".

Nuėjau pas vietinį advokatą ir jam pasisakiau, kodėl mano reikalai, ir prašiau kreiptis šiuo reikalu į teismą ir paprašyti, kad kiek su mažintu nustatytą man "baudžiavą". Viską jam išsipasakojau, kaip per išpažintį.

Vis viską užsirašė, klausė visokių klausimų, kad man net koku pasidarė, ir galų gale patarė nesikreipti į teismą, nes, girdi, užuot sumažinęs sumą, teismas gali ją dar padidinti. Sako, nesvarbu, kad žmona gerai uždirba. Turi mokėti iki gyvos galvos, ir gana.

Jei Tamsta esi tokia gudi advokatė, pasakyk Tamsta, kaip man išsisukti iš tokių spastų, iš tokių narplų, į kurias aš patekau. O gal Tamsta norėsi klausimą kiek apdailinti, kad poniškiau skambėtų? Neturiu nieko prieš tai, jei iš esmės Tamsta man atsakysi į sekančią klausimą: ar šiame krašte žmonės tokie kvaili, kad juos gali mulkinti, kol iš viso užmulkina, ar įstatymai tokie kvaili, kad nepalieka žmogui išeities ir jį verčia

įstatymus laužyti?

Manau, kad geriausia man bus išvykti į kitą valstiją, ir tegul pasikaria buvusi žmona su teismu.

Pasipiktinęs vyras

Atsakymas

Visų pirma noriu Tamsta užtikrinti, kad aš dedu Tamstos klausimą tokioje formoje, kokiaj aš jį gavau. Netaisau žmonių laišku, jei iš viso tai yra įmanoma.

Užjauti Tamstą galima, bet turiu pasakyti, kad kiekvienas tėvas turi įstatymų jam uždėtą pareigą išlaikyti savo mažamečius vaikus ir žmoną. Tamstos advokatas, esu tikra, nepasakė Tamstai, kad turėsi mokėti už vaikų išlaikymą iki gyvos galvos. Tamsta kiadingai jį supratai. Tamsta turi pareigą išlaikyti nepilnamečius vaikus. Kai jie bus pilnamečiai (ir kiekviena valstija nustato, kada vaikai pasidaro pilnamečiai), Tamstos pareiga jų atžvilgiu bus tik moralinė, o ne įstatymų uždėta. Niekas Tamstos nevertė turėti keturis vaikus. Jei su žmona prastai sugyvenai, tai tikrai nėra vaikų kaltė. Teismo priteista mokėti suma vaikams išlaikyti, nors ir yra didelė našta, Tamstai buvo teismo nustatyta prieš 15 metų. Viskas brangsta. Tai, ką Tamstos advokatas ne be reikalo Tamstai patarė šio reikalo iš naujo kol kas nejudinti. Nepaisant savo gana didelio uždarbio, žmona nėra įpareigota vaikus išlaikyti. Tačiau esu tikra, kad jį daugumą savo uždarbio išleisdžia vaikų labui.

Jei Tamsta išbėgsi į kitą valstiją, žmona per vietinį teismą vistiek galės Tamstą priversti mokėti už vaikų išlaikymą, jei jie yra dar nepilnamečiai. Žinoma, jeigu Tamsta nebūsi surastas, niekas Tamstos negalės priversti mokėti. Tačiau pagalvok Tamsta, kad Tamsta pasislėpė ne nuo teismo, bet nuo savo paties vaikų, kurie neprašė Tamstos juos pasauliui užkrauti.

Beje, yra tarpvalstijinis susitarimas, kad, tėvui išvažiavus į kitą valstiją, valstijos kooperuoja, siekdamas jį surasti ir vykdyti teismo įsakymą. Šis tarpvalstijinis susitarimas vadinamas "Uniform reciprocal support act".

MANCHESTER, N.H.

Lietuviškos lėlės

amerikiečių laikrasty

Manchester Union Leader sausio 2 d. išspausdino 5 lietuviškų lėlių nuotraukas.

Tos lėlės pagamintos Kaune Onos Bakanauskienės, kuri jas atsiuntė savo sūnams Simanui ir Alfonsui Ulcickams, gyvenantiems Nashua, N.H.

GAVOME RIBOTĄ SKAITYTOJŲ "NIDOS" SIENINIO NUPLĖSIAMO SU PASI-SKAITYMAIS KALENDORI-AUS. KAINA \$3.50.

Skaitykite šias knygas

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girnius meta žvilgsnį į visa ta literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas. Č. Gricevičius paruošė išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

LIETUVOS ISTORIJA, VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keili žemėlapiai, tvirtai įrišta. Kaina \$6.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Kostantinas Račkauskas, 178 psl., kaina \$2.

Antano Škėmos raštų II t. (dramos veikalai — Julija, ir kiti, Žvakidė, Kalėdų Živilė, Pabudimas, Vienas vaizdelis, Ataraxia), 440 psl., kaina \$6.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Šidlauskas. Įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

Rimai ir Nerimai, Vaidganto, 55 psl. kaina \$2.00.

12 knygų už \$2

Atsitiktinio kareivio užrašai, J. Janušio atsiminimai, 127 psl., kaina \$2.00.

Stepono Strazdo eilėraščiai, 159 psl., kaina \$2.50.

Murklys, apysaka vaikam, parašė Antanas Giedrius, 130 psl., kaina \$1.80.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Janušis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kausio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, ju kaina \$11.40, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

Vietinės žinios

Kviečiame talentus

Seniausias lietuvių radijas N. Anglijoje rengia talentų popietę ir gražuolės "Miss Lithuania of N.E." balių kovo 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III-jo aukšto salėje.

Kviečiame visus talentingus bet kurio amžiaus asmenis, kurie dainuoja, šoka, groja bet kokių instrumentu ar deklamuoja eilėraščius, registruotis pas Valentiną Minkienę, 502 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, atsiunčiant savo vardą, pavardę, adresą, amžių ir kokį talentą turi. Galima visa tai pranešti ir telefonu: 268-0489.

Kviečiame varžybose dalyvauti ne tik iš Bostono, bet ir kitų miestų. Komitetas rinks geriausius pasirodžiusius talentus, taip pat ir šokėjus, nes gražuolės baliuje bus ir šokių varžybos.

Valentina Minkienė

Kaip eikvojamos mūsų lėšos

Mokesčiai vis keliama. To nereikėtų daryti, jei gyventojų sudėtos lėšos būtų valdžios išmintingai naudojamos. Esame jau ne kartą rašę, kaip be reikalo leidžiamos didelės sumos pinigų. Štai dar vienas pavyzdys.

Mass. senatorius Atkins paskelbė, kad federalinė vyriausybė išleido du milijonai dolerių už paruošimą plano, kaip užkirsti kelią nusikaltimams. Ta suma išleista visokiems "specialistams", kuriems mokėta net po \$100 už dieną. Vien Mass. valstijoje sumokėta \$247,000.

Pagaliau tu "specų" sumanymai pripažinti be jokios praktiškos vertės...

Inžinieriai išsirinko naują valdybą

Sausio 19 d. vakare Bostono ir apylinkės inžinieriai buvo susirinkę inž. Vytauto Sužiedėlio namuose Brocktone. North Eastern universiteto mokomojo personalo narys Raimundas Sukys kalbėjo apie tranzistoriaus išradimą bei jo reikšmę modernioje technologijoje. Be tranzistoriaus nebūtų įmanomas skaičiavimo mašinų (kompiuterių) tobulumas jų išplitimas ir erdvių bei mėnulių tyrinėjimai. Transistoriaus pritaikymui naujiems išradinams riba dar nepasiekiama.

Vyt. Eikiniui pasiūlius, nutarta skirti \$50 iš skyriaus kasos atžymėjimo ženklams: įsigyti, kuriais bus apdovanojami jaunieji lietuviai sportininkai netrukus įvyksiančiose Bostono sporto varžybose.

Po valdybos narių atskaitinių pranešimų ir atsišalinimo skyriaus ateinančių metų veiklai vadovauti išrinkta: pirm Donatas Šatas, sekr. Algirdas Zikas ir kasininkas Antanas Kriščiūnas.

Susirinkimui baigiantis, namų šeimininkei įteikta tradicinė dovanėlė ir dar valandėlė pasisvečiuota malonių šeimininkų globoje prie užkandžių ir kavutės.

Zg Pensininko parama

Vasario 16 gimnazijai Pensininkas Romas Jasiūnas, seniau gyvenęs So. Bostone, o dabar gyvenęs Brocktone, Mass., Vasario 16 gimnazijai paaukojo per Keleivį 22 dolerius.

Tai nedidelis pavyzdys mūsų išeiviškame gyvenime. Ačiū R. Jasiūnui už nuosirdžią paramą lietuviškai mokyklai.

Gimnazijai Remti Būrelis
Nr. 120

Paminėtas Balyš Sruoga

Praeitą šeštadienio Kultūros klubo programa buvo skirta rašytojui Balyšiui Sruogai prisiminti. Gaila, kad šį renginį negalėjo atvykti akt. Henrikas Kačinskas, kuris New Yorke susirgo ir turėjo ten likti gydytojo priežiūroje. Bet į Bostoną ir Kultūros klubą šia proga atvyko Chicagoje gyvenanti poeto ir dramaturgo Balyš Sruogos dukterė Dalia Bylaitienė ir jos draugė Birutė Bulotaitė.

Apie Balyš Sruogą, kaip neeilinį žmogų, plačiai kalbėjo Antanas Gustaitis, kuriam teko savo buvusį profesorių gerai pažinti įvairiais laikais ir įvairiose situacijose. Prelegentas jį pavaizdavo tokį spalvingą, koks yra gyvenęs mūsų tarpe, vengdamas mūsų įprastų nutylėjimų ir retušaščių, kurie didelį kūrėją iš tikrųjų tik suploksina ir paverčia buvusio žmogaus skulptu.

Šį kartą į klubą atsilankė labai daug žmonių net iš tolimųjų apylinkių.

Išveiktas Harvardas

Bostono tarpklubinėse rungtynėse So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos šachmatininkai užpraėta penktadienį (I.19) įveikė Harvardo vyrus, viešėjusius LPD-joje, So. Bostone. Prieš tai buvusiose (I.5) rungtynėse mūsų šachmatininkai laimėjo 3-2, bet šiuo kartą, turėdami savo eilęse Algį Makaitį, pasekmę pagerino iki 3.5-1.5.

Šiose rungtynėse mūsų šachmatininkai laimėjo: Algis Makaitis 1, Algis Leonavičius, Kazys Merkis ir Jurgis Zozas — visi po pustaški ir penktoje lenoje lošęs jaunuolis Tomas Girmius laimėjo pilną tašką. Taigi mūsų vyrų laimėjo rungtynes be pralošimo.

Naujas Lušių adresas

Marija ir Stasys Lušiai persikėlė iš Quincy, Mass. į Braintree, Mass. Dabartinis jų naujas adresas yra 72 Congress Street, Braintree, Mass. 02185. Telefonas: 848-4922.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

16 dienų

Kaina nuo \$641.00

Vyksta: gegužės 23	liepos 18
birželio 6	rugpjūčio 8
birželio 27	rugšėjo 5
liepos 11	spalio 3

gruodžio 21

Jungtis prie grupių galima Bostone ar New Yorke Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų. Maskvoje arba Leningrade — 2 dienas ir Helsinkyje — 2 dienas.

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —

NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

air fares subject to Government approval

KELIONĖS Į SKANDINAVIJOS VALSTYBES

16 ir 22 dienos

Kaina nuo \$598.10

Išvyksta iš Bostono ir New Yorko

Lankoma: Švedija

Norvegija

Danija

Suomija

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.

Tel. (617) 482-4952.

air fares subject to Government approval

Ramovėnai remia Altą

Bostono ramovėnai sausio 28 d. visuotiniame susirinkime paskyrė Altai 25 dol. auką. Buvo išrinkta ir nauja skyriaus valdyba, į kurią įeina A. Andriulionis, B. Bajerčius, S. Griežė-Jurgelėvičius, L. Lendraitis ir J. Vizbaras. Kontrolės komisija liko senoji — T. Janukėnas, K. Šimėnas.

KALENDORIUS PARENGIMŲ

Vasario 10 d. 9 val. ryto Randolpho aukšt. mokykloje Rytų apygardos žiemos žaidynės (krepsinio ir tinklinio), o vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje krepsininkų klubo šokių vakaras.

Vasario 18 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III-jo aukšto salėje Altos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjimas.

Vasario 25 d. 3 val. po pietų New England konservatorijos mažojoje salėje Iz. ir V. Vasyliūnų koncertas.

Kovo 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II ir III aukštų salėse Baltijos ir Zalgirio tuncų Kaziuko mugė.

Kovo 11 d. So. Bostono

Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje Minkų radijo rengiamas talentų popietė ir "Miss Lithuania of N.E." balius.

Balandžio 8 d. 3 val. po pietų Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje parapijos choro religinės muzikos koncertas.

Balandžio 29 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III aukšto salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo pavasarinis koncertas.

Gegužės 6 dieną 2 val. po pietų North Junior High School salėje Brocktone Sv. Kazimiero parapijos choro 75 metų jubiliejinis koncertas - banketas.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijos salėse WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gauna

BOKIME VISUOMET JAUNI, RYZTINGI IR KIE-

TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEFONAS KAIRYS

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street

Wollaston, Mass. 02170

Tel. 472-2086

Apšildymo įrengimai & APTARNAVIMAI

Aliejaus kuras

Aliejaus degikliai

Krosnys ir garo katilai

Vandens šildytuvai

Elektros tinklo įrengimas

Dorchester — So. Boston — So. Shore

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą. JONAS STARINSKAS 220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškus skyria, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visišma svarbia problema. "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų išeivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS uošio pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdrudą — Edowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokestis metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. Rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudęs mokestis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

UŽ VIENĄ DOLERĮ IR
AŠTUONIASDEŠIMT TRIS
CENTUS PER MĖNESĮ
ĮRENGIAMAS VISIŠKAI
NAUJAS TEXACO ALYVOS
DEGIKLIS (BURNER) KURIS
NEPAPRASTAI SUMAZINS
JŪSŲ ŠILDYMO IŠLAIDAS!
NEJUČIOM.

Iš anksto jokio įmokėjimo * Išimokėti per 60 mėnesių * Jokių procentų

WHITE FUEL

CORPORATION, 900 East First St., Boston, Mass. Tel. 268-4500

Vietinės žinios

F. KIRŠOS PALIKIMAS KULT. SUBATVAKARY

Neseniai pasirodė prieš 9 metus Bostone mirusio poeto Fausto Kiršos stora knyga PALIKIMAS, kurioje sudėti jo dar niekur nespauzdinti eilėraščiai ir kt. Tai knyga spaudai paruošė poetas Stasys Santvaras, o išleido LE leidėjas Juozas Kapočius.

Sausio 20 d. su ta knyga buvo išsamiai supažindinti Kultūrinio subatvakario dalyviai. Tai gražiai atliko ta knyga spaudai paruošęs Stasys Santvaras.

Tą patį vakarą minėta leidinį įsigijo daugiau nei 20 asmenų. Norintieji gavo ir knygos redaktoriaus St. Santvaro ir leidėjo J. Kapočiaus parašus.

Be to, subatvakary buvo pagerbtas ir Jackus Sonda jo amžiaus 80 metų proga. Stasys Santvaras supažindino su suaktyvininko nuietu gyvenimo keliu.

Ziemos žaidynės

Bostono L.S.S. "Grandis" ir So. Bostono Lietuvių Pil. klubo krepšininkai šių metų vasario 10 d. Bostone rengia ŠALFAS Rytų apygardos žiemos žaidynes, apimančias krepšinį ir tinklinį. Žaidynės įvyks Randolpho aukštesniosios mokyklos salėje, Randolph High School, Memorial Parkway, Randolph, Mass.

Rungtinių pradžia 9 val. ryto. Yra pakviesti sportininkai iš New Yorko, New Jersey, Philadelphia, ir Hartfordo bei Worcesterio.

Po žaidynių tą pačią dieną 8 val. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, šio klubo krepšininkai ruošia šokių vakarą. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti žaidynėse ir pasilinksminime.

V.E.

Mūsų padėka

Nuoširdžiai dėkojame Sandaros kuopai Bostone už \$50 auką. Malonu, kad yra organizacijų, kurios supranta spaudos reikšmę ir ją remia.

Keleivio administracija

Prisiekė naujoji valdyba

Sausio 18 d. buvo prisiekta šių metų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos vadovybė.

Šiame susirinkime buvo pagerbti 3 mirę nariai ir priimta 16 naujų.

Fin. sekr. A. Druzdis pranešė, kad gruodžio mėnesio apyskaita suvesta su \$627 nuostolio.

Buvęs užkandinės vajuas pirm. E. Ketvirtis pranešė, kad aukų užkandinei įrengti surinkta \$3,866.

A. Matjoška pranešė, kad N. Metų sutikimas davė \$1,175 pelno. Jis susirinkimui perskaitė gražų adresą, kurį atsiuntė Mass. valstijos sekretorius Davoren draugijos krepšininkų komandai, praėjusį rudenį Clevelande vykusiose varžytynėse laimėjusiai pirmąją vietą.

Iškėlė bylą ugniagesių departamentui

Bostono ugniagesių departamentui vyriausybė iškėlė bylą. Jis kaltinamas diskriminuojantis neirus ir portorikiečius.

Bostone yra 2,100 ugniagesių. Jų tarpe neegrų tik 16 ir portorikiečių 3.

Neigrai čia sudaro apie 16

%, o portorikiečiai apie 4% visų gyventojų.

Už mūsų pinigų važinėja Cadillacais

Boston Herald American rašo, kad Mass valstijos aukšti pareigūnai važinėja valdiškais Cadillac automobiliais ir tai mokesčių mokesčiams per metus atsieina apie \$250,000.

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL. POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

- SKANI LIETUVIŠKA PICA
- VOKISKAS ALUS
- JAUKIAI ISEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais

NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.

LIETUVIŠKI PIETUS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinių gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai. labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Oil
Popieros Sienu
Stiklas Langams
Vieklis reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Vieklis galvijos daiktai

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Trečiadieniais — uždara

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynės, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTĖ

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičtos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų ploksteles. Kaina \$8.00. Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tet. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesi giminės čia pas save ir svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Galima užsisakyti rublių

certifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

ATIDARYTAS NAUJAS SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard, Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

DABAR

už mažesnius kaip \$1,000 dvejų

metų įspėjimo indėlius moka

(iš tikrųjų tos rūšies indėliai duoda

6.27% pelno)

už visus kitus indėlius moka

6%

5 1/4%

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 109-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių.

Sio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra

virš \$271,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praeisti atostogas Floridoje, sauletose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudoje, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai patarnaus TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydžius, mėsinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių sertifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: Kasdien

9—5

Šeštadieniais

8—12

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis